

Slovenské
národné
divadlo

VÝROČNÁ SPRÁVA ZA ROK 2010

č. MK – 316/2011 – 103/4608

Organizácia: Slovenské národné divadlo Bratislava

Rezort: Ministerstvo kultúry SR

Typ organizácie: štátna príspevková organizácia

Miesto konania verejného odpočtu: SND, nová budova
generálne riaditeľstvo
Pribinova 17, Bratislava

Čas konania verejného odpočtu: 18.5.2011 o 10.00 hod.

Výročná správa je uverejnená na internetovej stránke MK SR:
www.culture.gov.sk/odpocety/odpocety10/odpocety.html

Výročná správa je uverejnená na internetovej stránke
organizácie: www.snd.sk

Bratislava, apríl 2011

Obsah

1. Identifikácia organizácie
2. Poslanie a strednodobý výhľad SND
3. Kontrakt organizácie so zriaďovateľom a jeho plnenie
4. Hodnotenie fondov organizácie
5. Podnikateľská činnosť
6. Zhodnotenie majetkovej pozície organizácie
7. Personálne otázky
8. Ciele organizácie v roku 2010 a prehľad ich plnenia
9. Hlavné skupiny užívateľov výstupov organizácie
10. Zhodnotenie výsledkov kontrol vykonaných kontrolnými orgánmi
11. Záver
12. Tabuľkové prílohy

1. Identifikácia organizácie:

Názov organizácie: Slovenské národné divadlo

Sídlo organizácie: Bratislava, 819 01, Pribinova 17

Identifikačné číslo organizácie: 164 763

Zriaďovateľ: Ministerstvo kultúry SR

Dátum zriadenia: 1. 3. 1920

Štatutárny zástupca organizácie – generálny riaditeľ:

Mgr. art. Andrej Šoth, ArtD

Členovia vedenia SND:

prof. Vladimír Strnisko, riaditeľ činohry

doc. Peter Dvorský, riaditeľ opery

Vlastimil Harapes, riaditeľ baletu

Peter Šugár, riaditeľ umelecko-dekoračných dielní

Ing. Edita Pirohová, ekonomická riaditeľka

Ing. Milan Vajdička, technicko-prevádzkový riaditeľ

Mgr. Juraj Martiny, riaditeľ sekcie obchodu a vzťahov s verejnosťou

K zmenám vo vedení Slovenského národného divadla došlo v priebehu prvého polroka 2010 v nadväznosti na výberové konanie na obsadenie funkcie generálneho riaditeľa vypísané Ministerstvom kultúry SR.

Dňa 3. 5. 2010 generálny riaditeľ sekcie umenia MK SR Peter Kováč uviedol do funkcie generálneho riaditeľa SND p. Ondreja Šotha a na novom poste mu zaželel veľa úspechov.

Generálny riaditeľ SND Ondrej Šoth 21. 5. 2010 poďakoval za prácu riaditeľom umeleckých telies SND p. P. Smolíkovi, riaditeľovi opery, p. Štefanovi Bučkovi, riaditeľovi činohry, a p. Máriovi Radačovskému, riaditeľovi baletu, odvolal ich z funkcií a ponúkol im ďalšiu spoluprácu.

Následne vymenoval na post riaditeľa opery p. Petra Dvorského, za riaditeľa baletu p. Vlastimila Harapesa a za riaditeľa činohry p. Štefana Strniska. Výmenu na vedúcich postoch uskutočnil v nadväznosti na svoju koncepciu činnosti SND, na základe ktorej ho výberová komisia Ministerstva kultúry SR zvolila za generálneho riaditeľa SND.

Hlavné činnosti:

Hlavné činnosti SND definuje zákon č. 385/1997 Z. z. o Slovenskom národnom divadle.

Postavenie a povinnosti SND upravuje Rozhodnutie č. MK-144/1999-1 o vydaní Zriaďovacej listiny Slovenského národného divadla z 29. januára 1999 v znení jeho dodatkov zo dňa 08. 07. 2002, 15. 12. 2005 a 5. 6. 2007.

Slovenské národné divadlo je štátna príspevková organizácia Ministerstva kultúry SR, ktorá svoju činnosť zabezpečuje vlastnými príjmami a príspevkom zo štátneho rozpočtu.

2. Poslanie a strednodobý výhľad SND

Slovenské národné divadlo je celoslovenská reprezentatívna národná kultúrna organizácia v priamom riadení Ministerstva kultúry SR, je najstaršou divadelnou inštitúciou na Slovensku, založenou v roku 1920. Slovenské národné divadlo rozvíja najmä tieto umelecké činnosti:

- rozvíja národnú divadelnú kultúru, ktorú prezentuje na území Slovenska a v zahraničí,
- umelecky pripravuje a verejne predvádza dramatické, hudobno-dramatické a tanečné diela,
- prezentuje klasickú a súčasnú slovenskú a svetovú dramatickú tvorbu,
- prispieva k rozvoju slovenského divadelného umenia a pôvodnej slovenskej dramatickej tvorby,
- poskytuje priestor pre prezentáciu tvorby iných divadiel pôsobiacich na Slovensku a partnerských divadiel zo zahraničia,
- prispieva k prehĺbovaniu vzťahu verejnosti k divadelnému umeniu,
- poskytuje návštevníkom široké spektrum žánrov, tém a výrazových prostriedkov,
- sprostredkuje divadelné umenie čo najširšej verejnosti,
- rozvíja vzťahy so slovenskou divadelnou obcou, angažuje sa pri príprave systémových zmien v divadelníctve,
- spolupracuje so slovenskými a zahraničnými umeleckými telesami, kultúrnymi organizáciami, s festivalmi a so školami,
- rozvíja vzťahy so zahraničnými partnerskými divadlami a umožňuje ich prezentáciu na Slovensku,
- vydáva a rozširuje periodické a neperiodické publikácie, propagačné materiály,
- usporadúva výstavy, ktoré propagujú jeho činnosť,
- zabezpečuje ďalšie umelecko-vzdelávacie aktivity, workshopy a pod.,
- vykonáva vlastnú sprostredkovateľskú činnosť,
- realizuje scénické a kostýmové výpravy,
- vyvíja ďalšie významné kultúrne a spoločenské aktivity.

Svoje hlavné úlohy plnilo Slovenské národné divadlo v roku 2010 na kvalitnej úrovni a dosiahlo priaznivé výkonové ukazovatele. Počas roka 2010 uviedlo SND 15 premiér

vrátane ich materiálo-technického zabezpečenia, odohralo 673 predstavení pre 283 151 divákov a dosiahlo tržby v sume 2 510 147,54 € vrátane kultúrnych poukazov. Predstavenia odohralo v historickej budove a v novej budove SND.

3. Kontrakt organizácie so zriaďovateľom a jeho plnenie

Ministerstvo kultúry SR uzavrelo so Slovenským národným divadlom „Kontrakt č. MK 1761/2009-102/15610 na rok 2010“ zo dňa 31. 12. 2009.

Kontrakt bol uzatvorený v súlade so zriaďovacou listinou na poskytovanie verejných služieb a realizáciu nasledovných aktivít a činností :

- vznik a tvorba novej produkcie dramatických, hudobno-dramatických a baletných diel vrátane ich materiálo-technického zabezpečenia,
- šírenie dramatických, hudobno-dramatických a baletných diel na domácich scénach, v Slovenskej republike a zahraničí,
- podpora pôvodnej dramatickej tvorby a tvorby pre deti a mládež,
- sprístupňovanie kultúry a podpora návštevnosti prostredníctvom kultúrnych poukazov

Činnosti prijímateľa naplňoval najmä nasledovné ciele :

počet predstavení celkom minimálne	680
z toho :	
odohrané na domácich scénach a v SR	670
odohrané v zahraničí	10
z toho :	
pre deti a mládež minimálne	120
počet premiér minimálne	11

Plnenie kontraktu:

SND v zmysle predmetu kontraktu v priebehu roku 2010 odohralo 673 predstavení.

Uviedlo 15 premiér vrátane ich materiálo-technického zabezpečenia,

z toho :

1 pôvodný slovenský titul :

P. Rankov : Stalo sa prvého septembra

1 nový titul pre deti a mládež :

B. Britten : Kominárik

V roku 2010 zhládlo 673 predstavení 283 151 divákov a SND dosiahlo tržby z predstavení v sume 2 442 861,54 €. Pri úhrade vstupeniek na jednotlivé divadelné predstavenia bolo použitých 67 286 kusov kultúrnych poukazov v celkovej hodnote 67 286 €. Dosiahnuté tržby vrátane kultúrnych poukazov boli vo výške 2 510 147,54 €.

SND v predchádzajúcom roku 2009 odohralo 674 predstavení, v roku 2010 odohralo 673 predstavení, čo je o 1 menej.

Slovenské národné divadlo zverejšňovalo vo svojich informačných a propagačných materiáloch informáciu, že organizácia je štátnou príspevkovou organizáciou Ministerstva kultúry SR.

3.1. Činnosti/produkty organizácie a ich náklady

Umelecké činnosti

SND vykonávalo v roku 2010 umelecké aktivity v súlade so zákonom č. 385/1997 Z. z. o Slovenskom národnom divadle a so Zriaďovacou listinou SND:

- rozvíjalo národnú divadelnú kultúru, ktorú prezentovalo aj v zahraničí
- realizovalo tvorbu nových dramatických, hudobno-dramatických a tanečných diel
- zabezpečovalo kvalitné uvádzanie reprízovaných inscenácií
- realizovalo výrobu scénických a kostýmových výprav
- vydávalo a rozširovalo periodické a neperiodické publikácie, propagačné materiály, usporadúvalo výstavy, ktoré propagujú jeho činnosť
- vykonávalo vlastnú sprostredkovateľskú činnosť
- zabezpečovalo ďalšie významné kultúrne a spoločenské aktivity
- rozvíjalo spoluprácu s partnerskými divadlami a festivalmi na Slovensku a v zahraničí

Na realizáciu týchto aktivít SND využíva výnosy z vlastnej činnosti a príspevok zo štátneho rozpočtu. Slovenské národné divadlo dosiahlo v roku 2010 záporný výsledok hospodárenia.

Premiéry súborov SND v roku 2010

V roku 2010 uviedlo SND 15 premiér. Z celkového počtu uviedla opera 5 premiér, balet 2 a činohra 8 premiér.

Prehľad jednotlivých titulov podľa umeleckých súborov je uvedený v nasledujúcej tabuľke.

Premiéry SND v roku 2010

Autor	Názov hry	Dátum premiéry
Opera:		
Johann Nepomuk Hummel	Mathilda de Guise	24.1.2010
Charles Gounod	Faust	26.3.2010
Vincenzo Bellini	Puritáni	18.6.2010
Giuseppe Verdi	Dvaja Foscariovci	22.10.2010
Benjamin Britten	Kominárik	27.11.2010
Balet:		
James Kudelka	made in: Canada	22.5.2010
Adolphe Adam	Giselle	5.11.2010
Činohra:		
Marius von Mayenburg	Ksicht	30.1.2010
Carlo Goldoni	Vejár	20.2.2010
Neil Simon	Zlatí chlapci	21.3.2010
Pavol Rankov	Stalo sa prvého septembra	27.3.2010
Nikolaj Vasilievič Gogol'	Hráči	29.5.2010
Johann Wolfgang Goethe	Faust I,II	18.9.2010
Sarah Ruhlová	Mobil mŕtveho muža	13.11.2010
Anton Pavlovič Čechov	Ivanov	27.11.2010

Činnosť SND

Premiéry Opery SND v roku 2010

Johann Nepomuk Hummel: Mathilde de Guise

Hudobné naštudovanie: Didier Talpain

Zbormajster: Pavol Procházka

Premiéra: 24. januára 2010

Počet repríz: 0

Prvým premiérovým titulom v tomto roku bolo koncertné uvedenie opery bratislavského rodáka Johanna Nepomuka Hummela Mathilde de Guise. Premiéra bola 24. januára v novej budove SND. Koncertná produkcia Hummelovho majstrovského opusu je výsledkom francúzsko-slovenskej spolupráce. Francúzske interpretačné umenie v nej

reprezentoval dirigent Didier Talpain a medzinárodne renomovaní vokálni interpreti – tenorista Philippe Do a barytonista Pierre – Yves Pruvot. Príspevkom slovenského domáceho interpretačného umenia je kvalitné orchestrálne teleso Solamente naturali, zbor opery s jeho zbormajstrom Pavlom Procházkom a sólistický ansámbl SND na čele s predstaviteľkou titulnej postavy Adrianou Kohútkovou. Uvedenie tohto diela je cenné aj z hľadiska toho, že Hummelova operná tvorba v posledných storočiach všeobecne výraznejšie nerezonovala, u nás takmer vôbec.

Charles Gounod: Faust

Hudobné naštudovanie:	Rastislav Štúr
Réžia:	Gintaras Varnas
Scéna:	Juratė Paulekaitė
Kostýmy:	Juozas Statkevičius
Zbormajsterka:	Blanka Juhaňáková
Choreografia:	Elita Bukovská
Premiéra:	26. marca 2010
Počet repríz:	12

Ďalšou udalosťou opernej sezóny a prvého polroka bolo uvedenie jedného z najvýznamnejších operných diel romantizmu Faust Charlesa Gounoda. Táto opera má v bratislavskom a slovenskom opernom živote osobité postavenie vzhľadom na to, že bola prvou v rade réžií Jozefa Bednárika v Opere SND a prelomovou v nazeraní na režijnú tvorbu aj v medzinárodnom kontexte. Nová inscenácia sa niesla v znamení inscenačného rukopisu litovských tvorcov, ktorý poskytol ďalší pohľad i rozmer v chápaní javiskového stvárnenia. Prínosom inscenácie boli výborné výkony domácich vokálnych interpretov - Jozefa Benciho, Ľudovíta Ludhu, Mikuláša Doboša, Evy Hornyákovej, Terézie Kružliakovej, Jitky Sapara-Fischerovej, Tomáša Juhása i radu ďalších i dirigenta Rastislava Štúra. Ozdobou druhej premiéry bol výnimočný výkon gruzínskeho barytonistu Paatu Burchuladzeho v úlohe Mefistofela.

Vincenzo Bellini: Puritáni

Hudobné naštudovanie:	Heiko Mathias Förster
Zbormajster:	Pavol Procházka
Réžia:	Pavol Smolík
Scéna:	Marek Hollý
Kostýmy:	Ľudmila Városová

Choreografia: Elena Záhoráková
Premiéra: 18. júna 2010
Počet repríz: 8

Uvedenie belkantovej opery Vincenza Belliniho Puritáni umožnil súčasný umelecký potenciál Opery SND tak z hľadiska sólistov ako aj orchestra i zboru. Napriek tomu, že belkantový prejav nevyžaduje väčšiu hereckú aktivitu, dispozície interpretov boli v priamej symbióze hudby a herectva, čo umožňuje divákovi zvládnuť pomerne náročný časový rozmer (niečo vyše troch hodín). Hudobne dielo našťudoval mladý rakúsky dirigent Heiko Mathias Förster, prejav ktorého si žiada ešte dôkladnejšiu prácu s orchestrom. Zbory precízne našťudoval Pavol Procházka. Veľmi dobrými výkonmi na prvej premiére sa predstavovali mladí sólisti Andrea Čajová i Martina Masaryková, Jozef Benci, Aleš Jeniš, Monika Fabianová. Na druhej premiére to boli výborné výkony najmä renomovaných interpretov ako Peter Mikuláš a Vladimír Chmelo, v spolupráci s ďalšími - Denisou Šlepkovskou, Jozefom Kundlákom, Jánom Gallom, Ivanom Ožvátom a inými. Značný ohlas zaznamenal výkon mladého talianskeho tenoristu Ivana Magriho.

Giuseppe Verdi: Dvaja Foscariovci

Hudobné našťudovanie: Friedrich Haider
Dirigenti: Friedrich Haider, Martin Leginus
Réžia: Marián Chudovský
Zbormajster: Pavol Procházka
Scéna: Jozef Ciller
Kostýmy: Peter Čanecký
Choreografia: Šárka Ondrišová
Premiéra: 22. a 23. decembra 2010
Počet repríz: 5

Premiéra pomerne málo známej opery G. Verdiho, uvedenej po prvý raz v SND sa stala udalosťou sezóny, hoci odborná kritika jej z neznámych príčin nepripísala väčší význam. Zdá sa, akoby to bolo cíelené, čo sa prejavilo aj v niektorých uverejnených článkoch obsahujúcich zavádzajúce a nepravdivé informácie. Aj v tomto prípade sa ukazuje, že napriek menšiemu záujmu kritiky je pre verejnosť tento titul príťažlivý, čo sa prejavuje na veľmi dobrej návštevnosti. Réžia sa so ňou zhostil Marián Chudovský, ktorého spolupráca so scénickým výtvarníkom Jozefom Cillerom a kostýmovým návrhárom Petrom Čaneckým priniesla výsledok hodný väčšej pozornosti. Napriek tradičnému poňatiu scény i réžie, inscenácia pôsobí sugestívne, príťažlivo pre publikum rozličného zamerania.

Aj hudobné naštudovanie F. Haidera umocnilo dianie na javisku, na ktorom v hlavnej úlohe Dóžu dominovali M. Cavalcanati a Z. Vongrey, v úlohe J. Foscariho výrazne zapôsobili B. László i R., Alvarez, postavu L. Contarini na veľmi dobrej úrovni zvládli J. Fogašová i L. Hudson. Aj v menších úlohách zvládli interpreti svoje party kvalitne. Za pozornosť stojí aj účinkovanie mladej, talentovanej mezzosopranistky M. Šebestovej, čím sa vedenie opery usiluje posilniť sólistický potenciál, podobne ako aj v iných tituloch. Inscenácia pôsobí celkovo ako kompaktný premyslený tvar. Výkon orchestra s koncertným majstrom V. Harvanom i zboru niesol znaky príznačnej kvality a štýlovej interpretácie.

Benjamin Britten: Kominárik

Hudobné naštudovanie:	Pavol Tužinský
Dirigenti:	Pavol Tužinský, Dušan Štefánek
Réžia:	Ján Uličiansky
Dramaturgia:	Peter Zagar
Zbormajstri:	Pavol Procházka, Janka Rychlá
Scéna:	Lucia Šedivá
Kostýmy:	Ľudmila Városová
Premiéra:	27. novembra 2010
Počet repríz:	4

Vzhľadom na to, že opera a divadlo vôbec potrebuje rozšíriť vekové rozpätie svojich návštevníkov, je správne, že zaradila do svojho repertoáru operu pre deti – Kominárik.

Je to jedno z najvydarenejších diel opernej literatúry pre deti a potvrdilo sa to na premiérach či nasledujúcich reprízach. Režijná koncepcia vrátane scény, kostýmov a ďalších realizačných prvkov vytvorila výborné podmienky a prostredie pre tvorivosť profesionálnych interpretov i deti hrajúce v tomto diele. Jeho hudba vedie interpretov k spontánnosti, ktorá je základným prvkom inscenácie. Tá sa stretáva so spontánnou odozvou publika rozličných vekových kategórií.

Doplňujúci komentár

Významnou súčasťou činnosti operného súboru boli v uplynulom roku aj koncerty. Uskutočnil sa komorný koncert Voci da camera, I musici del teatro, slávnostný koncert súborov SND pri príležitosti 90. výročia vzniku SND, na ktorom sa, samozrejme, podieľala aj opera, Ensemblissimo, v ktorom účinkovali poprední slovenskí sólisti, zbor opery a orchester SND, koncert Miroslava Dvorského a jeho hostí, odzneli Hudobné lahôdky z filmového plátna a ďalšie podujatia.

Koncert na začiatku novej, 91. divadelnej sezóny, bol zásluhou Opery a Baletu SND impozantný a príťažlivý, dramaturgiou i špičkovými výkonmi. Obsiahol značný rozsah pôsobnosti opery a baletu od ich vzniku a zahrnul do svojho programu nielen popredných domácich interpretov ako Adriana Kohútková, Ľubica Rybárska, Jozef Benci, Jitka Sapara – Fischerová, Tomáš Juhás, ale aj zahraničnú divu Evu Marton, či mladých talentovaných spevákov – Bielorusa Ilju Silčukova a Chorváta Gorana Jurića. Mimoriadne pôsobivým vkladom sa podieľal na programe Balet SND so svojimi sólistami Rominou Kolodziej, Silviou Najdenou, Adrianom Ducinom, Andrejom Szabom a choreografom Jozefom Dolinským st. Vyzdvihnúť treba výborný výkon orchestra a zboru zásluhou šéfdirigenta Rastislava Štúra a hlavného zbormajstra Pavla Procházku.

Dôležitým momentom v umeleckom i spoločenskom živote opery bol zájazd operného zboru do Macaa aj vzhľadom na to, že išlo o jeho prvý samostatný zahraničný zájazd na hudobný festival medzinárodného významu. Zbor reprezentoval našu hudobnú kultúru na vysokej umeleckej úrovni, čo dokladajú aj hodnotenia v miestnej tlači a stanoviská organizátorov festivalu.

Predvianočný koncert pod názvom Nesieme vám novinu bol jedným z najpôvabnejších podujatí predvianočného obdobia s atraktívnou dramaturgiou - klasické vianočné diela vážnej hudby, koledy, dielo P. Procházku Pastorále a najmä skvostná Vianočná omša františkánskeho mnícha, vynikajúceho barokového skladateľa Juraja Zruneka, ktorá po prvý raz zaznela v obsadení, aké jej významu prináleží. Na programe celého koncertu sa tvorivým interpretačným spôsobom podieľali okrem orchestra a zborov sólisti Ľubica Rybárska, Denisa Šlepkovská, Ľudovít Ludha, Daniel Čapkovič, Jozef Benci. Tento typ koncertu, zdá sa, patrí medzi dramaturgicky vzorové a uvažujeme o založení tradície každoročného uvádzania Zrunekovej omše tak, ako v Čechách je tradičná omša Jana Jakuba Rybu Hej, mistře, ktorá nesmie chýbať takmer v žiadnom meste, koncertnej sieni, či divadle. Pritom Zrunekova omša je hodnotnejšia svojou koncepciou, obsahom a najmä kompozičným stvárnením.

V predvianočnom čase sa uskutočnil aj koncert *Concerto Choralis* so sólistkami Jolanou Fogašovou, Miriam Maťašovou, zborom Opery SND spolu s Ladislavom Kaprinayom (klavír) a Jozefom Malíkom (organ). Napriek tomu, že nešlo o vianočný program, hoci termín bol na výsosť vianočný, publikum prijalo tento zborový koncert veľmi pozitívne. Bol pripomienkou účinkovania nášho zboru na turné v Macau, kde účinkoval s veľkým úspechom koncertne i v predstavení Verdiho Trubadúra. K atmosfére koncertu prispelo aj prostredie historickej budovy SND.

Rok sme uzavreli s koncertom v posledný deň roka pod názvom Čaro operety a muzikálu. Exkluzívny koncert v najexponovanejšom termíne s vynikajúcim programom

a obsadením. Dominantou bola hudba J. Straussa mladšieho i staršieho, elegantné choreografie, výborné výkony sólistov, orchestra a tanečníkov Baletu SND.

Sólisti opery Adriana Kohútková, Ján Galla, Ľudovít Ludha, Pavol Remenár a Ľubica Rybárska ako i súbor Musici del teatro s vedúcim Vladimírom Harvanom, ktorý tvoria hráči orchestra SND, sa podieľali aj na úspešnom priebehu Sivistrovského gala programu v historickej budove SND.

S potešením možno konštatovať, že v druhej polovici tohto roku, teda v prvej časti sezóny 2010/2011 sa citeľne zvýšila návštevnosť najmä v novej budove SND. V tejto sezóne sa skončilo uvádzanie dvoch operných diel – Aida G. Verdiho a Rusalka A. Dvořáka. Prvá pre potrebu obnovy javiskových súčastí inscenácie, druhá jednak pre nezáujem a najmä pre vážne výhrady publika k režijnej a scénickej koncepcii tohto, inak žiadaného diela. Verdiho Aida sa vráti na scénu Opery SND ešte v roku 2011.

Uvedenie každého operného titulu, ale i koncertu bolo v uplynulom roku dôležitým momentom v hudobnom i divadelnom dianí hlavného mesta. Napriek významným personálnym zmenám nedošlo k situácii, ktorá by chod opery narušila.

Premiéry Činohry SND v roku 2010

Marius von Mayenburg: Ksicht

Preklad:	Roman Olekšák
Réžia:	Soňa Ferancová
Dramaturgia:	Darina Abrahámová
Scéna a kostýmy:	Eva Rácová
Svetelný dizajn:	Robert Polák
Premiéra:	30. a 31. januára 2010 v štúdiu
Počet repríz:	26

Nemecký dramatik Marius von Mayenburg patrí k najhrávanejším zo súčasných dramatikov. Na pôde SND sme dosiaľ neinscenovali ani jeden jeho text. *Ksicht* je okrem iného vôbec slovenskou premiérou hry.

Autor spracúva v texte kľúčový problém identity človeka 21. storočia - jeho predajnosť a zvecnenie, povrchnú fyzickú krásu, ktorá však zvyšuje predajnosť produktu. Človek sa zobrazuje ako produkt v ére obchodu a televíznej i reklamnej manipulácie. Strohý Mayenburgov jazyk a uštipačný humor vytvárajú textovú symbiózu. Je to komorná a mrazivá komédia.

Uvedením hry nadväzujeme na dramaturgickú líniu súčasných hier o mladej generácii a jej problémoch ako Gieselmanova *Plantáž*, či *Fetišistky* Ivety Škripkovej. Tieto tituly

spracúvajú problematiku mesta, nového životného štýlu a tráum generácie tridsiatnikov až štyridsiatnikov. Cieľovou skupinou, ktorú tento titul najviac oslovuje, je preto práve mladšia a stredná generácia, ktorá zažíva bussines boom reklamy na svojej koži až priveľmi radikálne.

Scénografický minimalizmus a režijná striednosť hosťujúcej režisérky Sone Ferancovej dávajú vyniknúť najmä herectvu. Tému predajnosti ľudskej tváre a s tým spojené nepríjemnosti nesie najmä hlavná postava Antola v podaní Tomáša Maštalíra. Hrôzostrašnosť televíznej manipulácie tak v tomto prípade dostáva oveľa osobnejší rozmer, keďže hlavný protagonist je naozaj hviezdou televíznej obrazovky.

Reakcie publika sú veľmi vďačné a o kvalite inscenácie svedčí i pozvanie do užšieho výberu festivalu Nová dráma 2010.

Carlo Goldoni: Vejár

Réžia: Peter Mikulík
Dramaturgia: Svetozár Sprušanský
Scéna a kostýmy: Alexandra Grusková
Hudba: Peter Mankovecký
Premiéra: 20. a 21. februára 2010 v sále činohry
Počet repríz: 24

Hravá, zápletková komédia *Vejár* Carla Goldonihho slávila na javisku Činohry SND úspech pri jej uvedení v roku 1961 v réžii Karola L. Zachara. Úlohu Crespina bravúrne zahral Karol Machata, ktorý mu vdýchol nezabudnuteľný šarm a ľahkosť i patričnú koketériu. Vďaka nesporným kvalitám réžie a herectva dosiahla inscenácia úctyhodný počet 155 repríz.

V jubilejnej 20. sezóne činohra vedome nadviazala kontinuitu so svojimi koreňmi práve uvedením - opakovaním úspešného titulu.

Tentoraz na seba úlohu všetečného sluhu, ktorý je strojcom zápletky vzal Ondrej Kovaľ a réžie sa ujal Peter Mikulík. *Vejár* je klasickou komédiou s prvkami comedie dell arte, ktorá do divadla láka takmer všetky vekové kategórie. Ide o inteligentnú zábavu spojenú s aktívnym oddychom.

Neil Simon: Zlatí chlapci

Preklad: Karol Dlouhý
Réžia: Emil Horváth
Scéna a kostýmy: Peter Čanecký
Hudba: Peter Mankovecký

Premiéra: 21. marca 2010 v sále činohry
Počet repríz: 23

Aj inscenácia Zlatí chlapci je súčasťou jubilejnej sezóny, v ktorej v novom šate ožili už inscenované texty významných dramatikov. V roku 1974 zažili Zlatí chlapci v podaní Martina Gregora a Ladislava Chudíka veľký úspech a dosiahli 205 repríz.

Zlatí chlapci nanovo ožili vo výsostne hereckom divadle Mariána Labudu a Emila Horvátha, ktorý je i režisérom inscenácie. Žánrovo sa tu strieda iskrivá komika a ľudská tragika. Inscenácia dáva priestor najstaršej hereckej generácii. Cieľovou skupinou je najmä stredná a staršia generácia divákov, ktorá chce vidieť herecké majstrovstvo oboch protagonistov.

Pavol Rankov: Stalo sa prvého septembra /alebo inokedy/

Adaptácia: Pavol Rankov
Réžia: Kamil Žiška
Dramaturgia: Peter Pavlac
Scéna: Tom Ciller.
Kostýmy: Mona Hafsahl
Hudba: Jozef Vlč
Pohybová spolupráca: Stanislava Vlčeková
Premiéra: 27. a 28. marca 2010 v štúdiu
Počet repríz: 17

Román Pavla Rankova Stalo sa prvého septembra, (alebo inokedy) dostal v roku 2009 Cenu čitateľov denníka Sme, bol nominovaný na cenu Anasoftlitera 2009 a v roku 2008 získal ocenenie Európska cena za literatúru v roku 2009. Román je rozprávaním o trojici mladých mužov a jednej žene na pozadí historických udalostí rokov 1938 až 1968. Román je nielen príbehom vzájomných stretnutí a rozchodov, ale je aj štúdiou vzťahov na pozadí politiky a neustálych politických zmien.

Dramaturgia činohry po úspechu románu nielen u laickej, ale aj odbornej verejnosti oslovila autora s ponukou dramatisovať vlastné dielo. Chcela tak nadviazať na líniu uvádzania adaptácií domácej pôvodnej tvorby (Veľké šťastie, Dom v stráni).

Román, v ktorom autor spája fiktívne udalosti a situácie s reálnymi, historickými, má výborný živý, miestami až ostrý jazyk a prevláda v ňom humor i tragické odhalenia a nešťastia. Autor v spolupráci s dramaturgom Petrom Pavlacom sám dramatisoval román, a tak sa podarilo zachovať takmer všetky príbehové línie i jazyk a štruktúru diela.

Činohra SND zverila réžiu Kamilovi Žiškovi, ktorý na pôde SND pracoval prvý raz. Mladý tvorivý tím (S. Norrisová v alternácii s M. Hilmerovou, s R. Rothom, A. Bártom, T. Gálom) našiel zrozumiteľnú cestu ako prerozprávať silne epický príbeh tvorivým a herecky minimalistickým, ale pútavým spôsobom. Hudbu k inscenácii zložil Jozef Vlk. Jej strohosť a významová presnosť určuje atmosféru celej inscenácie. Režisér intenzívne spolupracuje aj s tanečnicou Stanislavou Vlčekovou, ktorá jednoduchými prvkami vytvorila ladnosť a plynulosť pohybovej zložky inscenácie. Už druhý raz režisér spolupracoval aj so scénografom Tomom Cillerom, ktorý tentoraz dokázal na javisku štúdia SND vytvoriť viacvýznamový, no jednoduchý a vizuálne nemeniteľný priestor. Inscenácia je určená najmä mladšej a strednej generácii, ktorá sa chce dozvedieť niečo o dejinách Slovenka, našom mieste v Európe a ľudských osudoch na pozadí týchto dejín. Pre staršiu generáciu je to možnosť rozpomäťania sa na časy mladosti, ktoré poznačili rovnaké politické premeny, ako tie, ktoré zasiahli do osudov Čecha Jána, Maďara Petra a žida Gabriela v malom mestečku Levice počas niekoľkých septembrov.

O kvalite inscenácie hovorí určite i to, že získala niekoľko nominácií na cenu Dosky 2010 v kategóriách – réžia, hudba, scénografia.

Nikolaj Vasilievič Gogol': Hráči

Preklad a réžia:	Ľubomír Vajdička
Dramaturgia:	Peter Pavlac
Scéna:	Jozef Ciller
Kostýmy:	Milan Čorba
Hudba:	Peter Mankovecký
Premiéra:	29. a 30. máj 2010 v štúdiu
Počet repríz:	12

Poslednou inscenáciou jubilejnej sezóny 2009/2010 bola stále aktuálna komédia Nikolaja Vasilieviča Gogoľa Hráči. V snahe ponúknuť divákovi inteligentnú zábavu sa rozhodla dramaturgia divadla siahnuť po klasikovi, ktorému je ostrý a uštipačný výsmech ľudských neduhov a vlastnej hlúposti vlastný. Nastavenie zrkadla je jedna z najdôležitejších funkcií, ktorú prisúdil Hamlet divadlu a Činohra SND rada pokračuje v tejto divadelnej misii.

Režisér Ľubomír Vajdička má s ruskou klasikou veľké skúsenosti. Patrí k jej popredným inscenátorom a prináša vždy nové možnosti interpretácie. Dnešní Hráči lákajú najmä jemnou komikou a hereckou drobnokresbou. Podvádzajúci sa v tejto komédii veľmi ľahko môže stať podvádzaným. Súčasná interpretácia hry nespočíva len v moderne ladených kostýmoch a scéne, ale najmä v hereckom prejave a v postupnej dekonštrukcii

hlavného hrdinu Ichareva v podaní Mariána Geišberga. Napriek tomu, že sa v inscenácii stretajú herci niekoľkých generácií, má mužský herecký ansámbl takmer vyrovnané herecké výkony. Režisér teda neexperimentoval s formou, ale sústredil sa na hereckú prácu a dekonštrukciu hlavnej postavy.

Tento titul je určený strednej a staršej generácii, ktorá problém peňažných podvodov a finančných machinácií stále viac spoznáva na vlastnej koži.

Johann Wolfgang Goethe: Faust I., II.

Preklad:	Milan Richter
Réžia:	Martin Čičvák
Dramaturgia:	Martin Kubran
Scéna:	Tom Ciller
Kostýmy:	Marija Havran
Bábky:	Ivan Martinka
Hudba:	Petr Kofroň
Pohybová spolupráca:	Ján Gonščák
Výtvarná spolupráca:	Lenka Balleková, Martin Piterka
Premiéra:	18. septembra 2010 v sále činohry
Počet repríz:	10

Inscenácia Faust mala pôvodne termín premiéry v júni v jubilejnej sezóne 2009/2010 ako jej umelecké i tematické vyvrcholenie. Kvôli technickým problémom a celkovej náročnosti projektu (len stavba scény trvá 6 hodín) sa premiéra presunula do nasledujúcej sezóny 2010/2011. Stala sa tak jej otvárajúcou. Samotný titul i inscenácia je výzvou i kultúrnym činom hneď z niekoľkých dôvodov – vznik nového prekladu, prvé inscenovanie súčasne oboch dielov Fausta, kontinuita spolupráce režiséra Martina Čičváka s Činohrou SND.

Kompletný preklad oboch dielov Fausta od Johanna Wolfganga Goetheho dosiaľ neexistoval. Nový preklad podľa požiadaviek tvorivého tímu urobil významný slovenský básnik a prekladateľ Milan Richter.

Fausta dlhodobo považovali za neinscenovateľné dielo. Najmä jeho druhú časť. Hlboké filozofické posolstvo o zmysle a následnom premárnení života v metaforickom a obraznom jazyku s množstvom priestorových premien je divadelnou výzvou v každom ohľade. V tomto zmysle nie je na čo nadväzovať a inscenovanie oboch dielov sa stalo splácaním zanedbaného dlhu voči nemeckému literárnemu velikánovi. Posledný pokus o uvedenie oboch častí patril Viktorovi Šulcovi, ktorý inscenoval Fausta v roku 1932 pri svojom nástupe do českej činohry SND. Odvtedy sa na javisku SND Faust neobjavil.

Uvedenie titulu je takisto nadviazaním na dramaturgickú líniu uvádzania klasických nemeckých dramatických textov (Úklady a láska, Leonce a Lena – obe v réžii Martina Čičváka). Režisérovi výrazný záujem o uvádzanie diel z nemeckej jazykovej oblasti našiel vo Faustovi vyvrcholenie jeho umeleckých snáh. Vrstevnatosť diela umožnila postmoderný inscenačný prístup, mnohé citácie a odkazy na iné umelecké druhy, využitie rôznorodých divadelných prostriedkov

Inscenácia je generačne obsadená, s výraznou interpretáciou Mefistofela ako nadčasového mužsko-ženského princípu. Hrajú ho dvaja herci - Zuzana Fialová a Alexander Bárta. V hlavnej úlohe podáva bravúrny výkon jeden z protagonistov súboru Robert Roth. Režisér so scénografom Tomom Cillerom vytvoril priestor blízky stredovekému divadlu, ale vo vertikálnom členení (nebo, očistec a peklo).

Posun nastáva aj v interpretačnej rovine. Nie je to inscenácia o Faustovi, ktorý svoju chybu odčiní činorodou prácou, ale o Faustovi, ktorý je pôvodcom mnohého zla, tvorca nového „nadčloveka“- vodcu, ktorý deštruktívne vstupuje do dejín. Oslobodzuje ho odpustenie Margaréty.

Cieľová skupina, ktorej je inscenácia určená, je mladšia a stredná generácia. Divácke prijatie zaznamenáva postupne vzostupné tendencie. Problém je v samotnej zrozumiteľnosti oboch častí a v miere použitých prostriedkov. Diváci si musia zvyknúť na zvolenú poetiku i spôsob hrania. Prvá časť je pre divákov bez problémov zrozumiteľná. Možno o čosi zložitejšia je druhá časť, kde je mnoho paralelných diania. Pre divákov je náročné vnímať zložitý Goetheho jazyk v tak špecifickej forme, akú predvádza zbor. Tvorcovia totiž využili prvky antického divadla, a tak je to pre mnohých možno prvé stretnutie s takouto divadelnou formou. V tomto zmysle má inscenácia okrem interpretačného aj dôležitý edukačný rozmer. Nie je to len povinné čítanie, ktoré sa touto formou a výkladom môže stať pre mládež zaujímavé, ale aj prierez rôznymi divadelnými formami a postmodernou poetikou režiséra.

Sarah Ruhlová: Mobil mŕtveho muža

Preklad:	Juraj Šebesta
Réžia:	Eduard Kudláč
Scéna a kostýmy:	Eva Rácová
Hudba:	Martin Burlas
Premiéra:	13. novembra 2010 v štúdiu
Počet repríz:	9

V roku 2010 dostali možnosť prvý raz pôsobiť na javisku Činohry SND viacerí mladí režiséri (K. Žiška, J. Czajlik). Jedným z nich je aj umelecký šéf Mestského divadla Žilina

Eduard Kudláč. Režisér je držiteľ niekoľkých ocenení z festivalov Nová dráma a systematicky sa venuje uvádzaniu súčasných hier. Pokračujúc v línii inscenovania súčasných textov vybrala dramaturgia za jeho debutantský titul v Činohre SND hru súčasnej americkej autorky Sarah Ruhlovej Mobil mŕtveho muža.

Hra o tajomnom mobile, ktorý vstúpi do života mladej Jean, má silnú tému rodiny a jej nefunkčných vzťahov. Je ponorom do rozpadajúcich sa vzťahov v úzkom rodinnom kruhu, o utajených skutočnostiach panujúcich v tejto jednej bunke. Pre Kudláča je príznačná poetika minimalizmu a abstrahovania i v hereckom výraze. Napriek tomu vyžaduje od herca silné emočné naplnenie postavy.

V tejto inscenácii dostala po dlhšom čase príležitosť i výborná herečka Anna Javorková, ktorá postave vdovy a manželky Hermie dodala silný expresívny výraz a ironický nadhľad i glosátorstvo bez straty potrebnej dávky tragiky. V Mobile mŕtveho muža však účinkujú v alternácii s domácimi hercami i hostia – Jana Oľhová a Edita Borsová. V prípade Jany Oľhovej ide o kontinuálnu spoluprácu s režisérom na súčasných dramatických textoch.

Inscenácia si postupne hľadá svojho diváka, pretože s režijným rukopisom minimalizmu sa diváci na javisku SND nestretávajú tak často. Režisér sa však napája na moderné zahraničné divadelné poetiky.

Inscenácia je určená najmä mladšej a strednej generácii, ktorá je zvyknutá a očakáva na repertoári Činohry SND súčasné tituly.

Anton Pavlovič Čechov: Ivanov

Réžia:	József Czajlik
Dramaturgia:	Miro Dacho
Scéna a kostýmy:	Erika Gadusová
Hudba:	Róbert Lakatoš
Premiéra:	27. novembra 2010 v sále činohry
Počet repríz:	4

Nová sezóna 2010/2011 sa začala personálnymi zmenami, ktoré sa podpísali aj na úprave dramaturgického plánu. Tematicky však zaradenie Ivanova od Antona Pavloviča Čechova dopĺňa i obohacuje obraz nasledujúcej sezóny o rozpade rodiny a deštrukcii jednotlivca v nej. Ivanova inscenoval s Karolom Machatom v hlavnej úlohe v roku 1961 Jozef Budský. V roku 2011 sa pokúšame kvalitatívne a interpretačne inak nadviazať na odkaz významného režiséra.

Dnešného Ivanova a príčiny jeho depresie sa snažil vyložiť mladý hosťujúci režisér Jozef Czajlik. V jeho prípade ide takisto o jeho prvé pôsobenie v Činohre SND. Jozef Czajlik pôsobí väčšinou v divadlách v Maďarsku, ale i v Košiciach a v Komárne. Je to režisér

strednej generácie, ktorý hľadal v Ivanovovi najmä zachytenie stavu a určenie príčin krízy mladého človeka, ktorá má všetky predpoklady na to, aby pracoval, žil a miloval. Nikto mu však nevie odpovedať na otázku: „Čo mám robiť?“. Aby sa cítil lepšie, žil lepšie, aby bol schopný vôbec niečo zmysluplné robiť. Syndróm vyhorenia a uvedomenia si vlastnej zbytočnosti bravúrne pomenováva v kľúčovom monológu Ivanov - Robert Roth, pre ktorého je to už druhá veľká postava v novej sezóne.

Inscenovanie klasiky patrí na repertoár Činohry SND a uvádzanie Čechova a ruskej dramatiky je jednou z dramaturgických línií, ktorú činohra systematicky sleduje. Je len čerstvo po premiére, ale inscenácia zaznamenáva ohlas u diváckej verejnosti. Kritická obec je na tému Czajlikovho Ivanova zdržanlivejšia, pretože im v pamäti tkvie inscenácia Romana Poláka v Slovenskom komornom divadle Martin, kde formálny experiment priniesol silný javiskový efekt. V tomto je Czajlikova inscenácia striedamejšia, ale poctivá vo svojej podstate práce s hercom a stavbou postavy.

Doplňujúci komentár

V kalendárnom roku 2010 uviedla Činohra SND osem premiér, z toho štyri v Sále činohry a štyri v Štúdiu. Nové premiéry tak obohatili celkový repertoár a jeho skladbu o dramaturgiu slovenského románu, o tzv. veľké plátno svetovej klasiky, ale aj o komorné súčasné hry. Činohra SND tak ponúka naozaj rôznorodý výber titulov a to nielen z hľadiska témy, ale aj formy. Snaží sa nezľavovať so svojich umeleckých ambícií a zámerov – prinášať kvalitné a ešte neuvedené tituly (uvádzať nové pôvodné hry, adaptácie a dramaturgie, súčasné hry a klasiku), hľadať a objavovať nové formálne prostriedky a oslovovať režisérov, ktorí dosiaľ s Činohrou SND nespolupracovali. Napĺňanie zámerov odráža bohatá divácka návštevnosť i počet odohraných predstavení.

Činohra SND tak ako v minulých rokoch aj v roku 2010 absolvovala 20 hosťovaní v iných slovenských mestách (Piešťany, Nitra, Trenčín, Zvolen, Košice), 10 hosťovaní v českých mestách, zúčastnila sa na domácich divadelných festivaloch (Nová dráma, Divadelná Nitra) i na festivaloch v zahraničí (Zlín, Turecko).

Na javisku SND sme privítali aj hosťujúce inscenácie zo slovenských divadiel v Martine (Mizantrop), v Prešove (Katarína Ivanovna, O dvoch generáloch) a v Košiciach (Ivona, princezná burgundská), ale aj našich každoročných hostí z Národného divadla v Prahe (August v zemi Indiánov, Nepriateľ ľudu), z Národného divadla v Brne (Lakomec), zo Zlína (Rok na dedine) a Ľubľany (Platonov).

Činohra SND prešla v kalendárnom roku 2010 väčšími personálnymi zmenami, ktoré sa podpísali i na skladbe a tvare nového dramaturgického plánu v sezóne 2010/2011 i v hereckom súbore. V máji 2010 sa novým riaditeľom Činohry SND stal režisér Vladimír

Strnisko. V júni 2010 sa zrušili funkcie interných dramaturgov i pozície interných režisérov. Činohra SND tak musela zväziť aj navrhované dramaturgické plány, najmä inscenovanie dramatickej kolekcie súčasných slovenských textov. Jednotlivé tituly neboli ešte pripravené a nespĺňali všetky podmienky kvality dramatického textu, ktorý by mohol byť uvedený na javisku SND. Činohra SND však počíta, že sa k tomuto projektu vráti po dotvorení textov.

Posledné veľké celosúborové inscenácie jasne ukazujú isté diferencie v hereckom ansámblu, ktoré je nutné riešiť a doplniť súbor o mladých a kvalitných hercov. Cítiť kvalitatívne rozdiely medzi staršou hereckou generáciou a tou najmladšou. V tomto prípade nie je tou rozhodujúcou skutočnosťou vek a skúsenosť, ale samotný postoj k práci herca a talent. Poukazujú na to i viaceré reflexie slovenských teatroológov.

V júni 2010 sa ukončil aj edukačný projekt Platforma 11+, do ktorého sa Činohra SND zapojila spolu s Divadelným ústavom. Edukačné projekty sú v pláne i do nasledujúcej sezóny 2011/2012, kde vidíme možnosť kreatívnych workshopov.

Činohra SND chce v nasledujúcom kalendárnom roku úspešne realizovať projekt zahraničnej spolupráce s významným slovinským režisérom Diegom de Brea, priniesť na javisko SND absurdnú drámu v réžii Rastislava Balleka a upustiť od bulvárnych titulov.

Nový riaditeľ činohry Vladimír Strnisko chce priviesť do Divadla SND nových režisérov mladšej generácie, ktorí môžu obohacovať poetiku súboru. Formuje nový dramaturgický tím, ktorý by spoluvytváral budúci obraz Činohry SND.

Premiéry baletu v roku 2010

J. Kudelka: Made in: Canada

15 heterosexuálnych duet

Choreografia a réžia:	James Kudelka
Hudba:	Ludwig van Beethoven
Kostýmy:	Denis Lavoie
Svetlá:	David Finn
Naštudovanie:	Laurence Lemieux, Michael Sean
Baletní majstri - repetítori:	Nora Gallovičová a Igor Holováč

A. Vivaldi: Štyri ročné obdobia

Choreografia a réžia:	James Kudelka
Hudba:	Antonio Vivaldi
Kostýmy:	Denis Lavoie
Svetlá:	David Finn

Naštudovanie: Anthony Randazzo, Peter Ottmann
Baletní majstri - repetítori: Nora Gallovičová a Igor Holováč

Premiéra: 22. mája 2010, historická budova SND
Počet repríz: 11

Jeden z popredných choreografov severoamerického kontinentu James Kudelka má na svojom konte už vyše 50 choreografií vytvorených pre Kanadský národný balet, ktorého riaditeľom bol v rokoch 1996 – 2005, ako aj pre iné významné svetové baletné telesá, akými sú American Ballet Theatre, Joffrey Ballet, San Francisco Ballet či Australian Ballet. Kudelkov pohyb v sebe spája rešpekt voči klasickej baletnej technike spolu s uvoľnenosťou súčasného pohybu, čím vzniká originálny a vizuálne bohatý tanečný štýl. V Štyroch ročných obdobiach sa mu podarilo vyjadriť komplexnosť Vivaldiho hudby, rovnako ako obdobia roku a ľudského života. Pätnásť heterosexuálnych duet ukazuje jeho fascináciu témami ako láska a strata, sex a smrť. Duetá sú na jednej strane lyrické a poetické, v protipóle v nich však možno nájsť i úderný a totálne fyzický tanec.

Do predstavenia prijali pozvanie aj bývalí sólisti Baletu SND: Gusta Herényiová, Danica Pilzová, Rozália Zmeková, Viera Havlišová, Libor Vaculík, Ján Haľama, Zoltán Nagy, Miklós Vojtek – členovia rodiny v balete Štyri ročné obdobia.

Adolphe Charles Adam : Giselle

Námet: Heinrich Heine, Théophile Gautier
Jules-Henri Vernoy de Saint-Georges
Libreto: Zuzana Mistríková, Ondrej Šoth
Hudba: Adolphe Charles Adam
Réžia: Ondrej Šoth
Choreografia pôvodných verzií: Jean Coralli, Jules Perrot,
Marius Ivanovič Petipa
Choreografia: Juraj Kubánka, Natália Horečná, Mykhailo Novikov,
Ondrej Šoth, Liudmyla Zhytnykova
Hudobné naštudovanie: Martin Leginus
Scéna: Juraj Fábry
Kostýmy: Andryi Sukhanov
Baletní majstri-repetítori: Nora Gallovičová, Igor Holováč
Premiéra: 5. a 6. november 2010, sála opery a baletu, nová budova SND
Počet repríz: 3

Nové spracovanie svetoznámeho diela klasickej romantickej baletnej literatúry vzniklo na základe štúdia pôvodných literárnych, hudobných a choreografických materiálov so zámerom preklenúť desaťročia inscenačných tradícií k novému pohľadu na klasický balet cez odhalenie podstaty príbehu nešťastnej lásky dedinského dievčaťa Giselle a vojvodu Albrechta.

Tento romantický balet bol zaradený do dramaturgického plánu minulým vedením súboru. Po zistení podmienok dohovoru s Maďarskou štátnou operou (inscenácia mala byť zapožičaná pre Balet SND), ktoré sa ukázali byť veľmi nevýhodné pre SND, súčasné vedenie baletu pripravilo inú – odlišnú verziu tohto diela.

Uvedená verzia upútala svojou odvahou a originalitou v stvárnení, iným prístupom, ale zároveň nie je v rozpore s pôvodnou – tradičnou verziou baletu. Tým, že inscenátori zasadili dej príbehu na slovenský vidiek (použili štylizované prvky slovenského folklóru) v konfrontácii s maďarskou šľachtou, príbeh viac poľudštili, a tým viac je aj badateľnejší kontrast medzi prvým a druhým dejstvom baletu.

Druhé dejstvo je poňaté v čisto romantickom štýle. Namiesto hrobu sú však na scéne vodné ľalie, z ktorých vychádzajú víly, čo umocňuje ilúziu a rozprávkovosť romantického príbehu. Balet Giselle, tak ako každý klasický balet, je závislý od kvalitných interpretov. Je potešiteľné, že sa podarilo pripraviť tri obsadenia hlavných postáv a že sa všetci sólisti so svojimi úlohami vyrovnali so čťou.

Treba spomenúť aj zbor baletu, ktorý zohráva nie menej podstatnú úlohu v diele. Tradične vyniká dámska zložka baletného zboru, na ktorú je, najmä v druhom dejstve, kladený veľký dôraz a vysoké profesionálne nároky.

Doplňujúci komentár

Mimo domácej scény vycestoval súbor za svojimi divákmi do slovenských miest Prešov, Nitra a Piešťany a v závere divadelnej sezóny sa predstavil aj v Maďarsku v rámci Galavečera pri príležitosti otvorenia 7. maďarského tanečného festivalu v meste Győr. Na festivale Bažant Pohoda 2010 Balet SND uviedol predstavenie Bolero a viac. Časť súboru v spolupráci s agentúrou Kovac Promociones absolvovala úspešné turné v Mexiku s koncertným programom pod názvom Melódie z Európy.

Na pôde historickej budovy SND Balet SND privítal hosťujúci baletný súbor Štátneho divadla Košice s predstavením Jánošík. V SND sa predstavil a po prvý raz na Slovensku hosťoval prestížny španielsky súbor Compañía Nacional de Danza s umeleckým šéfom, svetoznáмым choreografom Nachom Duatom. Súbor uviedol 30. mája 2010 v SND tri choreografie Nacha Duata: Gnawa, O Domina Nostra a White Darkness. Hosťovanie súboru v Bratislave bolo jedným z vrcholných kultúrnych podujatí na Slovensku pri príležitosti

španielskeho predsedníctva EÚ. V rámci výmenných hosťovaní na scéne SND uviedol Balet Národného divadla z Brna inscenáciu Léa Delibesa a Youriho Vámosa: Coppélia z Montmartru. SND ponúklo možnosť prezentácie aj alternatívne divadlu Elledanse (Šárka Ondrišová: Pocta kravám).

Tanečnému dorastu otvoril Balet SND pomyselné dvere na „dosky, ktoré znamenajú svet“ prostredníctvom projektu Nádej baletu a členom Baletu SND vytvoril možnosť experimentu v kontexte choreografických pokusov uvedením projektu Choreografický ateliér Baletu SND.

V mesiaci september uviedol Balet SND významné medzinárodné podujatie Balet GALA 2010 – Pomôže celé Slovensko v spolupráci s agentúrou Agas a World Stars Ballet Gala – Budapest, tretie pokračovanie významného medzinárodného podujatia tentoraz s benefičným charakterom. Podujatie bolo venované obetiam povodní na Slovensku a konalo sa pod záštitou predsedníčky vlády Slovenskej republiky. Návštevníci divadla videli vysoko kvalitné výkony vďaka mimoriadne atraktívnemu medzinárodnému zloženiu účinkujúcich z Maďarska, Ukrajiny, Gruzínska, Azerbajdžanu, Číny a Slovenska. Program bol zložený z úryvkov z významných diel svetovej baletnej literatúry - Rómeo a Júlia, Štyri ročné obdobia, Korzár, Giselle, Don Guijote a ďalších.

Balet SND sa podieľal na veľmi úspešnom treťom pokračovaní projektu Deň otvorených dverí SND. Počas neho mali návštevníci divadla možnosť nazrieť do veľkej baletnej sály a vidieť, ako prebieha skúška na predstavenie baletu Luskáčik. Naši diváci mali tak príležitosť zhladať inak skrytú súčasť každodenného divadelného života. V priebehu celého Dňa otvorených dverí prebiehala v priestore veľkej baletnej sály skúška rôznych scén z uvedenej baletnej rozprávky s dôrazom na čo najzaujímavejší možný priebeh skúšky.

Súbor na slávnostnom Galakonzerte pri príležitosti otvorenia 91. divadelnej sezóny uviedol premiéru Poloveckých tancov - úryvku z opery A. P. Borodina Knieža Igor. Členovia baletného súboru spoluúčinkovali v premiérach operných inscenácií: Dvaja Foscariovci a v opere pre detského diváka Kominárik. Spolupráca oboch súborov vyvrcholila na konci roku 2010 pri príprave a uvedení silvestrovských galakonzertov Čaro operety a muzikálu v novej budove SND a v Silvestrovskom gala v historickej budove SND.

Mimoriadne podujatia

Nové impulzy spolupráce

Nové impulzy spolupráce podporili na svojom stretnutí v máji 2010 <http://www.snd.sk/swift/editor/www.sng.sk><http://www.snd.sk/swift/editor/www.snm.sk><http://www.snd.sk/swift/editor/www.snd.sk> generálni riaditelia troch národných inštitúcií - Ondrej Šoth (Slovenské národné divadlo – SND), Alexandra Kusá (<http://www.snd.sk/swift/editor/www.sng.sk> Slovenská národná galéria – SNG) a Rastislav Púdelka (Slovenské národné múzeum – SNM). V rámci nadštandardných kontaktov deklarovali vôľu čo najviac sa otvoriť svojim divákovi a návštevníkovi nielen v Bratislave, ale úspešné spoločné projekty prezentovať vo všetkých regiónoch Slovenska. Riaditelia uvedených inštitúcií sa zhodli na myšlienke spojenia síl pri propagácii ich aktivít.

„Synergia troch národných inštitúcií je základom slovenskej kultúry, dôležitý je výsledok pre návštevníka, keď príde do jednej inštitúcie a dozvie sa o všetkých, bude to aj priestor na prezentovanie vízií i komplexná informovanosť publika,“ zdôvodnil Ondrej Šoth svoju víziu.

Stretnutie riaditeľov profesionálnych divadiel Slovenska

Na podnet generálneho riaditeľa SND Ondreja Šotha sa v septembri stretli riaditelia profesionálnych divadiel na Slovensku, aby hovorili o nových formách spolupráce. Stretnutie sa uskutočnilo v nadväznosti na Projekt rozvoja Slovenského národného divadla v rokoch 2010/2015, s ktorým Ondrej Šoth zvíťazil v konkurze na miesto generálneho riaditeľa SND. Cieľom je prehĺbenie spolupráce medzi divadlami na Slovensku, ako aj medzi divadlami štátov V-4, optimalizácia vzájomných nákladov na inscenácie a umelecká konfrontácia.

SND má konkrétne plány viac sa otvoriť Slovensku: častejšie hosťovať mimo Bratislavu a priniesť tak pocit relatívnej dostupnosti pre diváka na celom Slovensku. Jeho zámerom je zaviesť „rotačné premiéry“, t. j. premiéry inscenácií nielen v Bratislave, ale následne aj v niektorých iných divadlách Slovenska (a opačne), čím sa vytvoria podmienky pre umeleckú konfrontáciu ich tvorby. SND bude spolupracovať s týmito divadlami (najmä hudobnými) aj na koprodukčných projektoch a v prípade úspešnosti (a s ohľadom na stav hudobného divadla na Slovensku) sa spolupráca súborov baletu a opery prehĺbi.

Výsledkom dlhodobjšieho systémového prepojenia baletných súborov Bratislavy a Košíc je plánovaná premiéra baletu ONEGIN (február 2011 v Bratislave – apríl 2011 v Košiciach) ako konkrétny príklad vzájomnej inšpirácie.

Ďalším z krokov na prehĺbenie kontaktov a otvorenia SND voči iným divadlám na Slovensku bolo v júni stretnutie generálneho riaditeľa SND Ondreja Šotha s riaditeľom Jókaiho divadla z Komárna Tiborom Tóthom a riaditeľom Divadla Thália z Košíc Péтром Kolárom. Cieľom je príprava koncepcie hostovania mimobratislavských a národnostných divadiel v SND a rozšírenia spolupráce s nimi.

Gate to Bratislava

- online systém predaja vstupeniek

Pri príležitosti otvorenia 91. divadelnej sezóny v SND sa na začiatku septembra 2010 konala tlačová beseda vo Viedni na Schiffstation Wien City – nedávno otvorenom GATE TO BRATISLAVA. Generálny riaditeľ SND Ondrej Šoth, riaditeľ Opery SND Peter Dvorský a riaditeľ Baletu SND Vlastimil Harapes informovali o dramaturgii a aktivitách SND v novej divadelnej sezóne. Po tlačovej besede hostia spolu s veľvyslancom SR v Rakúskej republike Petrom Lizákom vytlačili prvé vstupenky online systémom predaja na operné a baletné predstavenia SND. Viedenčania a návštevníci rakúskej metropoly si tak môžu na tomto turisticky atraktívnom mieste kúpiť vstupenky do SND. Prvé vstupenky na predstavenie Pucciniho opery Tosca na 1. októbra venovali rakúskym novinárom. Symbolicky bol tento deň vybraný aj preto, že 1. október je Medzinárodným dňom hudby.

Deň otvorených dverí 2010

Slovenské národné divadlo aj v roku 2010 otvorilo svoje brány všetkým milovníkom umenia. Pre priaznivcov činohry, opery a baletu pripravilo Deň otvorených dverí. SND sprístupnilo záujemcom SND priestory novej budovy v nedeľu, 21. novembra 2010.

Ráno o 10:15 sa začal DOD fanfárovým koncertom Opery SND vo foyeri novej budovy a od tohto momentu až do večernej 18-tej hodiny návštevníkov sprevádzal karnevalový sprievod – jokulátori, šašovia, speváci, a hudobníci. Záujemcovia nahliadli do zákulisia divadla, pozreli si skúšky scén z baletu Luskáčik i úspešnú komédiu Ženský zákon so Soňou Valentovou, Gabikou Dzuríkovou a Božidarou Turzonovovou.

Počas Dňa otvorených dverí bol pripravený špeciálny program aj pre detských divákov - čítanie rozprávok, bábkové divadlo, kreslenie do piesku, nahliadnutie do detskej opery Kominárik, skúšanie kostýmov a ďalšie atrakcie. Pre milovníkov opery bolo pripravené predstavenie Čarovnej flauty, ktorému predchádzali ukážky zo stavby scény aj samotnej opery.

Návštevníkov zaujala aj špeciálna štvorhodinová prehliadka divadelných kostýmov vo foyeri. V poobedných hodinách si nedali ujsť autogramiádu s umelcami SND – Petrom

Mikulášom, Ľubicou Rybárskou, Silviou Najdenou, Kamilou Magálovou, Zdenou Studenkovou, Táňou Pauhofovou, Dianou Mórovou, Evou Krížikovou, Božidarou Turzonovovou, Martinom Malachovským, Máriou Kráľovičovou a mnohými ďalšími.

Podľa ohlasov a výstupov v médiách sa aj tento ročník Dňa otvorených dverí stretol s mimoriadnym úspechom. Navštívilo ho asi 5-tisíc ľudí, ktorí privítali možnosť dostať sa do zákulisia, vidieť umelcov jednotlivých súborov SND, populárne predstavenia a ďalší bohatý program.

Publikačná činnosť

1/ Elena Blahová – Martišová:

Súpis repertoáru Slovenského národného divadla 1920 – 2010

Publikácia (762 strán) vydaná pri príležitosti 90. jubilejnej sezóny SND je komplexným súpisom jednotlivých inscenácií s hlavnými tvorcami a personálnym zložením všetkých súborov a kolektívov pôsobiacich v SND v každej z deväťdesiatich sezón.

Toto pozoruhodné, monumentálne dielo je cenným a potrebným príspevkom k dejinám Slovenského národného divadla a do fondu slovenskej teatrologie. Jej obsah vymedzenie „súpis“ ďaleko prekračuje. Komplexný prehľad autorka dopĺňa, upresňuje. Rozsiahlym poznámkovým aparátom zdôvodnene koriguje doterajšie repertoárové údaje, a poskytuje aj primeraný a neraz nový vhlad do vývinových súvislostí SND, viaceré neznáme či menej známe alebo nejasné miesta faktograficky a pramenne podložené osvetľuje. Výdatne sa opiera o rozličné mimoriadne cenné archívne materiály, ktoré sa aj vďaka autorkinej osobnej iniciatíve v dokumentácii SND zachovali, o originálne archívne pramene, rozsiahle a podrobné štúdium dobovej tlače a príslušnej, najmä memoárovej literatúry. Obsahuje množstvo informácií, ktoré boli doteraz neznáme, neúplné, nepresné alebo jednoducho nedostupné.

Fotografie: Ctibor Bachratý, Katarína Marenčinová, Jana Nemčoková, Gejza Podhorský, Anton Sládek, Jozef Vavro, archív SND a archív Divadelného ústavu Bratislava

2/ Slovenské národné divadlo v jubilejnej 90. sezóne

Zostavili: Eva Gajdošová, Dagmar Ševčíková. Publikácia vydaná pri príležitosti 90. jubilejnej sezóny SND - Fotografie: archív SND a Divadelného ústavu, Bratislava.

ČASOPIS - Scéna - 1/2010

Časopis SND, pôvodná periodicitu 3x ročne. Pre nedostatok finančných prostriedkov dočasne nevychádza.

VÝSTAVY

Slovenská národná galéria pre Slovenské národné divadlo: Scénografia ako obraz

Slovenská národná galéria, popri klasických výtvarných disciplínach venuje už dlhé roky pozornosť aj odborom scénického a kostýmového výtvarníctva. Preto jej predstavitelia pripravili pre SND špeciálne zostavenú kolekciu tých najkrajších diel zo svojich zbierok, tak aby reprezentovali práve galérii vlastný akcent na výtvarnú stránku diela. V tomto kontexte boli návrhy ako viac menej samostatné umelecké obrazy, i keď boli vždy inšpirované konkrétnou divadelnou témou. Výstava bola otvorená 12. septembra 2010.

Súbor obsahoval divadelné návrhy - kresby, akvarely, pastely, koláže - renomovaných slovenských scénických či kostýmových výtvarníkov, akými sú Ladislav Vychodil, Ludmila Purkyňová, Martin Brezina, Ján Hanák, Helena Bezáková, Ivan Štepán, Bořivoj Slavík, Karol Barón, Miloš Karásek, Aleš Votava, Hana Cigánová, Milan Ferenčík, Margita Polónyiová, Ladislav Hupka, Jozef Ciller, Vladimír Suchánek, Stanislava Vaníčková, Pavel M. Gábor, Otto Šujan, Štefan Hudák, František Lipták a Hubris.

Bienále divadelnej fotografie

Nultý ročník súťaže Bienále divadelnej fotografie, organizovaný Divadelným ústavom, mal za cieľ vytvoriť prehľadné vizuálne svedectvo o divadelnej produkcii na Slovensku. Hodnotiaca komisia zasadla 14. októbra, aby vybrala to najlepšie z divadelnej fotografie za uplynulé dva roky.

Medzi dvadsiatkou prihlásených fotografov bolo dvanásť profesionálov a osem študentov. Ich tvorbu hodnotili: Ctibor Bachratý, fotograf; PhDr. Oleg Dlouhý, teatrolog a vedúci Oddelenia divadelnej dokumentácie, informatiky a digitalizácie Divadelného ústavu, Mgr. art. Jana Hojstričová, ArtD., fotografka a vedúca Katedry fotografie a nových médií Vysokej školy výtvarných umení; doc. Mgr. art. Matúš Ol'ha, rektor Akadémie umení v Banskej Bystrici, režisér a fotograf a doc. MgA. Jaroslav Prokop, fotograf a pedagóg na Fakulte multimediálnej komunikácie Univerzity Tomáša Baťu v Zlíne. Ceny boli udelené v troch kategóriách. Prvou je Cena Grand Prix Bienále divadelnej fotografie, ktorá bola udelená fotografovi za najlepšiu sériu inscenačných fotografií. Ďalšou je Študentská cena Bienále divadelnej fotografie a tretia, Špeciálna cena za dôraz na fotografickú prezentáciu svojich inscenácií, bola udelená divadlu.

Vyhlásenie laureátov a vernisáž sa uskutočnila v novembri v Slovenskom národnom divadle. Bienále sa konalo v spolupráci s Katedrou fotografie a nových médií Vysoké školy výtvarných umení v Bratislave a so Slovenským národným divadlom. Výstava bola sprístupnená v novej budove SND od 8. novembra do konca roku 2010.

MARTIN KUKUČÍN - spisovateľ, humanista, svetobežník

Projekt vznikol pri príležitosti tohtoročného 150. výročia narodenia klasika slovenskej literatúry M. Kukučina. Jedinečný životný príbeh tejto osobnosti je okrem Slovenska neodmysliteľne spojený aj s Prahou, chorvátskym ostrovom Brač, čílskym mestom Punta Arenas a argentínskou provinciou Córdoba. Výstava sa po prezentácii v SND postupne premiestnila do spomínaných miest v zahraničí. Expozíciu tvorili fotografie, dokumenty a umelecké diela zo zbierok Slovenskej národnej knižnice, ako aj zo zbierok súkromných zberateľov. Výstava bola pripravená v spolupráci so Slovenskou národnou knižnicou v Martine a trvala od 30. septembra do 17. októbra 2010.

LEV NIKOLAJEVIČ TOLSTOJ vo fondoch Slovenskej národnej knižnice

Výstava pripravená pri príležitosti tohtoročného 100. výročia úmrtia veľikána ruskej i svetovej literatúry L. N. Tolstého okrem iného prezentovala Tolstého osudový vplyv na slovenských intelektuálov, akými boli napr. Dušan Makovický či Albert Škarvan. Práve D. Makovický, osobný lekár L. N. Tolstého, priniesol na Slovensko jedinečné fotografie, dokumenty, umelecké diela a vecné pamiatky, ktoré boli vystavené po prvý raz. V priestoroch novej budovy SND sa uskutočnila prvá vernisáž tejto unikátnej výstavy vôbec, druhá bola v Moskve pri príležitosti celosvetových osláv 100. výročia Tolstého úmrtia. Výstava trvala od 5. do 20. októbra. 2010.

Unikátne diela Witkaczyho v SND

Vernisáž výstavy fotografií v novembri 2010 v rámci festivalu Mesiac fotografií pripravili kurátori Maria Anna Potocka a Stefan Okolowicz pri príležitosti 70. výročia smrti Stanislawo Ignacyho Witkiewicza. Tento významný poľský fotograf, spisovateľ, filozof a teoretik umenia je známy verejnosti ako Witkaczy. Kurátori na výstave postavili proti sebe vyše sto jeho autoportrétov a portrétov z rokov 1910-1938, čím vznikol zaujímavý kontrast: zatiaľ čo portréty sú zdržanlivé a priam tajomné, autoportréty sršia exhibicionizmom a dali by sa zaradiť aj do auto-performance pred objektívom. Spoluorganizátorom výstavy bol Stredoeurópsky dom fotografie.

Cesta svetla

- v úzkej spolupráci SND a Únie nevidiacich a slabozrakých Slovenska

Hlavnou myšlienkou tejto netradičnej výstavy je skutočnosť, že v súčasnosti sa neustále prehľbuje priepasť medzi vidiacou populáciou a zrakovo postihnutými ľuďmi. Organizátori mali snahu preklenúť túto bariéru pomocou umenia. Práve umelecké diela dokážu podnietiť myslenie a cítenie ľudí a vzbudiť v nich záujem o veci, ktorým predtým venovali len malú pozornosť.

Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska už po siedmy raz usporiadala fotografickú súťaž Cesta svetla, ktorej témou je svet ľudí s ťažkým postihnutím zraku. Do súťaže sa zapojili vidiaci aj zrakovo postihnutí autori, ktorí prijali výzvu nazrieť do tohto sveta a otvoriť ho širokej verejnosti. V priestoroch novej budovy SND mohli návštevníci divadla od 10. 11. 2010 do konca novembra uzrieť niekoľko desiatok osobitých fotografií zobrazujúcich svet zrakovo postihnutých ľudí.

Kúsok šťastia

- pre deti z onkologických oddelení

Slovenské národné divadlo už po tretí raz zorganizovalo v spolupráci so spoločnosťou Bayer výstavu obrázkov detí z onkologických oddelení s názvom Kúsok šťastia. Výtvarná súťaž je určená pre deti z nemocníc v Bratislave, Banskej Bystrici a Košiciach a jej slávnostné otvorenie bolo 7. decembra 2010 vo foyeri novej budovy Slovenského národného divadla.

Cielom výstavy je priblížiť svet detí, ktorých osudy poznačili onkologické ochorenia. Súčasťou otvorenia výstavy Kúsok šťastia bolo v minulých rokoch aj odovzdanie detského nábytku a vybavenia pre nemocnice, čím vzniklo niekoľko detských kútikov, ktoré slúžia na hranie, ale aj ako priestor vhodný na zlepšovanie zdravotného a psychického stavu najmenších pacientov.

Detský kútik otvorili organizátori aj v priestoroch Slovenského národného divadla. Výstava obrázkov malých onkologických pacientov spolu s detským kútikom bola v priestoroch novej budovy SND od 7. decembra 2010 do 30. januára 2011.

Harmónia ticha akademickej maliarky Jarmily Veľkej

V priestoroch novej budovy Slovenského národného divadla si mohli milovníci opery aj ďalší návštevníci divadla vychutnať obrazy akademickej maliarky Jarmily Veľkej. Výstava s názvom Harmónia ticha začiatkom decembra 2010 ponúkla exkurz do vybraných diel maliarky predovšetkým s hudobnou tematikou. Autorka sa venuje maľbe a ilustrácii pre deti. Usporiadala vyše 50 samostatných výstav nielen doma, ale i v zahraničí a pravidelne sa zúčastňuje výstavných podujatí.

Vo svojej tvorbe Jarmila Veľká používa „citáty“ renesančno-barokových majstrov v kombinácii abstraktných tvarov. Rozvíja tak prvky času a nadčasovosti.

Kúzelník divadelného priestoru Josef Svoboda

V novej budove SND si návštevníci koncom roka 2010 mohli pozrieť tvorbu kúzelníka javiskového priestoru Josefa Svobodu, uznávaného scénografa, javiskového výtvarníka a pedagóga. Desiatky fotografií zobrazovali koncepty a hotové scény, ktoré realizoval po celej Európe. Josef Svoboda vytvoril scénické návrhy pre vyše sedemsto dramatických a operných diel. Od roku 1958 často hosťoval v zahraničí, pracoval pre mnohé významné svetové divadla od Metropolitnej opery v New Yorku cez Paríž, Ženevu, viaceré nemecké divadlá v Berlíne, Mníchove a ďalšie. Stál tiež pri zrode fenomenálnej Laterny magiky, v rokoch 1973 - 1992 bol jej umeleckým šéfom.

„Som si istá, že vďaka Svobodovým scénam si diváci pamätali predstavenia dlhé roky a verím, že najmä slovenským divadelníkom urobí výstava veľkú radosť,“ povedala Jana Burianová, riaditeľka Českého centra v Bratislave. Na vernisáži v utorok 14. decembra priblížila tvorbu Josefa Svobodu kurátorka výstavy Helena Albertová a významný slovenský scénograf Milan Čorba, niekdajší Svobodov spolupracovník. Výstave zaželal úspech u návštevníkov SND aj generálny riaditeľ Ondrej Šoth, ktorý s Josefom Svobodom tiež spolupracoval.

Josef Svoboda sa narodil v Čáslavi v roku 1920. Vyučil sa najskôr za stolára, po vojne pokračoval štúdiom architektúry a scénografie. Na Vysokej škole umelecko-priemyslovej vychoval celú generáciu scénografov. Zomrel po ťažkej chorobe v roku 2002.

Výstavu pripravilo České centrum v Bratislave spoločne so Slovenským národným divadlom, Divadelným ústavom – Inštitutom umění Praha a Divadelným ústavom v Bratislave.

Scénografia - Ján Hanák / Otto Šujan

K trendu vzájomného zblížovania divadiel na Slovensku prispela výstava Scénografia v novej budove SND. Náš popredný scénický výtvarník Peter Čanecký na otvorení zdôraznil,

že prináša len prierez mimoriadne bohatou tvorbou dvoch osobností Jána Hanáka a Otta Šujana. Aspekt zblížovania tvorcov, ktorí svojím umeleckým vkladom ozvláštnili tvorbu divadiel na Slovensku, podčiarkol generálny riaditeľ SND Ondrej Šoth, ktorý výstavu otvoril.

Ladislav Čavojský vidí kontinuitu scénografie na Slovensku aj v tom, že obidvaja umelci sú dvoma spomedzi prvých študentov prof. Vychodila. Návštevníci výstavy sa mohli inšpirovať aj úvodným slovom Dr. Ladislava Čavojského, z ktorého vyberáme:

„Jeden bol dušou maliar, druhý architekt ... Hanák prišiel na divadelné učilište z ateliéru Sokola, Mallého, Mudrocha. Korene zapustil v Košiciach. Zahľadený na divadelný strop s výjavmi zo Shakespeara, začal Shakespeara maľovať aj na javisku. Jozef Budský ho vyzval namaľovať kulisy pre Othella. Málokto mal takýto impozantný vstup do života. Neskôr veľkolepo robil veľké výpravy. Učarovala mu opera. Košická opera vtedy držala krok s bratislavskou. Suchoňov Svätopluk či Cikkerovo Vzkriesenie tam aj Hanákovou výpravou neboli v ničom ukrátené, umenšené. Kostýmy navrhoval zriedka. No zbor Židov „Leť myšlienka na zlatých krídlach“ dostal rozlet na našich javiskách v Hanákových kostýmoch, ktoré mali sošnosť Purkyňovej návrhov. Hanák bol zo speváckej rodiny. Barytón brata Bohuša a mezzosoprán sestry Olgy doplnil basom. Spev študoval, no málo sa mu venoval.... Hudobné emócie podporoval výtvarnými. Veľký „mudrochovský“ kvet nad hrobom Leonory dal poetickú bodku za tragickou silou osudu. Osudová sila, zvaná opera, mala výtvarníka v hrsti. Scénograf výnimočne spieval, jeho scénografia spievala často.

Hanáka dal srdce opere, Šujan operete a najmä muzikálu.

Šujan operete najprv kulisy ukradol a roztrhal. Prišiel s moderným pohľadom na tento odumierajúci žáner, Veselej vdove vystrojil veselý kar. Naposledy na javisku Opery SND. Jeho dekoráciu jednorázovo preniesli aj na javisko novostavby SND. Bola to silvestrovská rozlúčka Šujana s divadlom. Hrdina si spieval „Môj cieľ je vždy Maxim....“, scénografovým cieľom bolo vždy maximum. Vo všetkom.

Opereta odumierala, muzikál dobýjal svet. Šujan bol architektom jej domova a domu u nás. Ten dom sa volal Nová scéna. Muzikálové scény v ňom boli novátorské. Bratislavská Nová scéna bola v šesťdesiatych rokoch najprogressívnejším muzikálovým divadlom v Československu. Dramaturgicky zásluhou Dala Hegera, hudobne Zdenka Macháčka, výtvarne Otta Šujana. Nová scéna mala nevďačné, zlé javisko. Plytké, nízke, úzke. Prerobené z kina – z malého priestoru za premietacím plátnom. Šujan vedel skrotiť, zmeniť zlé podmienky. Spájal javisko s hľadiskom, rušil portál, odstraňoval oponu, na malom javisku vytváral ilúziu veľkého priestoru. Nekreslil scény ako obrázky do pamätníčka, ale v dialógu s režisérom architektonicky budoval dramaticky priestor. Bol v popredí zlomových prúdov v divadelnej poetike a estetike. Poučený, neskôr v tomto duchu vyučoval...“

Výstavu *Scénografia – Ján Hanák / Otto Šujan* pripravilo Občianske združenie PRO SCÉNA a SND.

Prehľad inscenácií súborov SND v roku 2010

Autor	Názov predstavenia	Počet predstavení
Opera		
G. Verdi	Aida	4
G. Puccini	Bohéma	11
M. P. Musorgskij	Boris Godunov	1
G. Bizet	Carmen	8
W. A. Mozart	Čarovná flauta	15
G. Donizetti	Dcéra pluku	2
G. Verdi	Dvaja Foscariovci	5
P. I. Čajkovskij	Eugen Onegin	6
CH. Gounod	Faust	12
B. Britten	Kominárik	4
	Koncert	20
G. Verdi	La Traviata	8
G. Donizetti	Lucretia Borgia	3
G. Verdi	Macbeth	2
G. Puccini	Madama Butterfly	9
J. N. Hummel	Mathilda de Guise	1
G. Verdi	Nabucco	11
Ch. W. Gluck	Orfeus a Eurydika	6
B. Smetana	Predaná nevesta	6
V. Bellini	Puritáni	8
A. Dvořák	Rusalka	4
E. Suchoň	Svätopluk	2
M. Dubovský	Tajomný kľúč	3
G. Puccini	Tosca	4
G. Verdi	Trubadúr	4
G. Puccini	Turandot	8
Opera celkom	26 titulov	167
Balet		
M. Radačovský, I. Holováč	Bolero a viac	4
P. Hammel, M. Radačovský, P. Lančarič	Everest	6
A. Ch. Adam, J. Kubánka, O. Šoth, Z. Mistríková	Giselle	3
S. Prokofiev, L. Vaculík	Ivan Hrozný	4
J. Kylian, M. Radačovský, L. Timulák	Ky - Time	6
P. I. Čajkovskij	Labutie jazero	5
P. I. Čajkovskij	Luskáčik	17
J. Kudelka	Made in: Canada	11
T. Frešo	Narodil sa chrobáček	3
A. Popovič, Ľ. Feldek, J. Ďurovčík	Popolvár	10
P. I. Čajkovskij, G. Balanchine	Serenada - Raymonda	6
V. Patejdl	Snehulienka a sedem pretekárov	9
P. I. Čajkovskij	Spíaca krásavica	3

	Iné tanečné predstavenia	18
Balet celkom	13 titulov	105
Autor	Názov predstavenia	Počet predstavení
Činohra		
P. Shaffer	Amadeus	11
L. N. Tolstoj	Anna Kareninová	20
M. Kukučín	Dom v stráni	10
J. W. Goethe	Faust I, II	10
I. Horváthová	Fetišistiky	13
W. Shakespeare	Hamlet	7
P. O. Hviezdoslav	Herodes a Herodias	15
V. Mihálik	HollyRoth	18
N. V. Gogol'	Hráči	12
G. Feydeau	Chrobák v hlave	6
A. Hellstenius	Chvála bláznovstva	3
A. P. Čechov	Ivanov	4
J. Uličiansky	Kocúr na kolieskových korčuliach	14
M. von Mayenburg	Ksicht	26
A. V. Mrštíkovi	Mariša	10
B. Brecht, P. Dessau	Matka Guráž	2
S. Ruhlová	Mobil mŕtveho muža	9
D. Gieselmann	Plantáž	14
Ch. Hampton	Popol a vášeň	17
B. Ahlfors	Posledná cigara	13
W. Shakespeare	Skrotenie zlej ženy	16
P. Rankov	Stalo sa prvého septembra	17
G. Feydeau	Tak sa na mňa prilepila	20
M. Huba, M. Porubjak	Tančiareň	15
J. Anouilh	Tanec toreádorov	13
A. P. Čechov	Tri sestry	7
W. Shakespeare	Trojkráľový večer	3
F. Schiller	Úklady a láska	2
V. Haïm	Valčík náhody	3
M. Buffini	Večera	9
C. Goldoni	Vejár	24
N. Simon	Zlatí chlapci	23
J. G. Tajovský	Ženský zákon	15
Činohra celkom	33 titulov	401
SND celkom	73 titulov	673

Prehľad o zájazdových predstaveniach v zahraničí za rok 2010

Por. č.	Súbor	Dátum	Autor	Názov predstavenia	Miesto konania
1.	Opera	9.2.2010	G. Puccini	Madama Butterfly	Miskolc - Maďarsko
2.	Opera	13.4.2010	Charles Gounod	Faust	Praha - ČR
3.	Opera	3.9.2010	G. Puccini	Bohéma	Pafos - Cyprus
4.	Opera	4.9.2010	G. Puccini	Bohéma	Pafos - Cyprus
5.	Opera	5.9.2010	G. Puccini	Bohéma	Pafos - Cyprus
6.	Opera	28.10.2010		Koncert zboru Opery SND	Macao - Čína
7.	Opera	5.11.2010	G. Verdi	Účinkovanie zboru Opery SND v opere Trubadúr	Macao - Čína
8.	Opera	6.11.2010	G. Verdi	Účinkovanie zboru Opery SND v opere Trubadúr	Macao - Čína
9.	Opera	7.11.2010	G. Verdi	Účinkovanie zboru Opery SND v opere Trubadúr	Macao - Čína
10.	Balet	24.6.2010	M. Radačovský, I. Holováč	Bolero a viac	Gyor - Maďarsko
11.	Balet	12.10 - 2.11.2010		Účasť Baletu SND na festivale Encuentro Internacional del Clásicos europeos 2010	Aguascalientes, Cuernavaca, Oaxaca, Veracruz, Zacatecas, Guadalajara, Monterrey a i. - Mexiko
12.	Činohra	6.2.2010	Ch. Hampton	Popol a vášeň	Brno - ČR
13.	Činohra	24.4.2010	D. Gieselmann	Plantáž	Praha - ČR
14.	Činohra	25.4.2010	P. Shaffer	Amadeus	Praha - ČR
15.	Činohra	7.5.2010	Marius von Mayenburg	Ksicht	Praha - ČR
16.	Činohra	18.5.2010	D. Gieselmann	Plantáž	Zlín - ČR
17.	Činohra	16.6.2010	P. Shaffer	Amadeus	Brno - ČR
18.	Činohra	26.6.2010	M. Huba, M. Porubjak	Tančiareň	Praha - ČR
19.	Činohra	27.6.2010	M. Huba, M. Porubjak	Tančiareň	Praha - ČR
20.	Činohra	14.9.2010	L. N. Tolstoj	Anna Karenina	Praha - ČR
21.	Činohra	15.9.2010	L. N. Tolstoj	Anna Karenina	Praha - ČR

Prehľad o zájazdových predstaveniach na Slovensku za rok 2010

Por. č.	Súbor	Dátum	Autor	Názov predstavenia	Miesto konania
1.	Opera	13.3.2010		Koncert	Trenčín
2.	Balet	5.6.2010	J. Kudelka	Made in : Canada	Prešov
3.	Balet	6.6.2010	M. Radačovský, I. Holováč	Bolero a viac	Prešov
4.	Balet	8.6.2010	J. Kudelka	Made in : Canada	Nitra
5.	Balet	10.6.2010	P. I. Čajkovskij, G. Balanchine	Serenada-Raymonda	Piešťany
6.	Balet	9.7.2010	M. Radačovský, I. Holováč	Bolero a viac	Trenčín
7.	Činohra	19.1.2010	I. Horváthová	Fetišistky	Prievidza
8.	Činohra	15.4.2010	V. Mihálik	HOLLYROTH	Trenčín
9.	Činohra	28.4.2010	A. Hellstenius	Chvála bláznovstva	Zvolen
10.	Činohra	5.5.2010	A. P. Čechov	Tri sestry	Trenčín
11.	Činohra	18.5.2010	G. Feydeau	Chrobák v hlave	Piešťany
12.	Činohra	3.6.2010	Ch. Hampton	Popol a vášeň	Trenčín
13.	Činohra	5.6.2010	V. Mihálik	HOLLYROTH	Stupava
14.	Činohra	13.6.2010	M. von Mayenburg	Ksicht	Žilina
15.	Činohra	22.9.2010	M. von Mayenburg	Ksicht	Košice
16.	Činohra	24.9.2010	M. von Mayenburg	Ksicht	Prešov
17.	Činohra	25.9.2010	M. von Mayenburg	Ksicht	Michalovce
18.	Činohra	27.9.2010	V. Mihálik	HOLLYROTH	Nitra
19.	Činohra	27.9.2010	V. Mihálik	HOLLYROTH	Nitra
20.	Činohra	30.9.2010	Ch. Hampton	Popol a vášeň	Piešťany
21.	Činohra	4.10.2010	V. Mihálik	HOLLYROTH	Žilina
22.	Činohra	7.10.2010	J. Anouilh	Tanec toreadorov	L. Hrádok
23.	Činohra	8.10.2010	J. Anouilh	Tanec toreadorov	D. Kubín
24.	Činohra	9.10.2010	G. Feydeau	Tak sa na mňa prilepila	Trnava
25.	Činohra	2.11.2010	M. von Mayenburg	Ksicht	Trenčín
26.	Činohra	6.12.2010	M. Huba, M. Porubjak	Tančiareň	Košice
27.	Činohra	10.12.10	J. Anouilh	Tanec toreadorov	Prievidza

Prezentácia divadelnej tvorby partnerských zahraničných a slovenských divadiel, ako aj umelcov zo zahraničia i zo Slovenska

Prehľad o pohostinských vystúpeniach cudzích súborov zo zahraničia - rok 2010

Por. č.	Scéna	Dátum	Autor	Názov predstavenia	Divadlo
1.	Opera	14.3.2010	M. Sládek	Best of	M. Sládek - ČR
2.	Opera	29.1.2010		Koncert - Chanticleer	americký zbor Chanticleer - USA
3.	Balet	19.5.2010	L. Delibes, Y. Vamos	Coppélia z Montmartru	ND Brno - ČR
4.	Balet	30.5.2010	Nacho Duato	Gnawa, O Domina Nostra, White Darkness	Compania National de Danza - Španielsko
5.	Činohra	10.4.2010	T. Letts	August v zemi Indiánov	ND Praha - ČR
6.	Činohra	11.4.2010	H. Ibsen	Nepriateľ ľudu	ND Praha - ČR
7.	Činohra	5.5.2010	A. a V. Mrštíkovci	Rok na dedine	Mestské divadlo Zlín - ČR
8.	Činohra	25.11.2010	Moliere	Lakomec	ND Brno - ČR
9.	Činohra	6.11.2010	A. P. Čechov	Platonov	ND Ľubl'ana - Slovinsko

Prehľad o pohostinských vystúpeniach cudzích súborov z tuzemska - rok 2010

Por. č.	Scéna	Dátum	Autor	Názov predstavenia	Divadlo
1.	Opera	6.3.2010	E. Suchoň	Krútnava	Štátna opera Banská Bystrica
2.	Opera	13.6.2010	G. Donizetti	Lucia di Lammermoor	ŠD Košice
3.	Balet	20.3.2010		Nádej baletu 2010 - súťaž	
4.	Balet	17.5.2010	L. Blašková	Pocta kravám	Elledanse
5.	Balet	17.5.2010	L. Blašková	Pocta kravám	Elledanse
6.	Balet	26.5.2010		Absolventský koncert Tanečného konzervatória	Tanečné konzervatórium E. Jaczovej
7.	Balet	25.10.2010	O. Šoth, J. Kubánka, Z. Mistríková	Jánošík	ŠD Košice
8.	Činohra	16.2.2010	K. Žiška, Z. Palenčíková	A budeme si šepkať	SKD Martin
9.	Činohra	30.5.2010	Molière	Mizantrop	SKD Martin
10.	Činohra	7.6.2010	M. Geišberger	Štyri ročné obdobia	Umk & Marián Geišberg
11.	Činohra	26.6.2010	D. Gink, F. M. Dostojevskij, M. Saltykov-Ščedrin	Katarína Ivanovna, O dvoch generáloch	DAD Prešov
12.	Činohra	6.9.2010	V. Pankovčin, V. Benko	Pastier	Levočská divadelná spoločnosť
13.	Činohra	7.9.2010	Z. Šmatlákova, D. Pištanská, O. Böhm	Krajina	Divadlo mladých šesť Pé
14.	Činohra	16.11.2010	W. Gombrowicz	Ivona, princezná Burgundská	Štátne divadlo Košice

Prevádzkové činnosti

Pre zabezpečenie svojho poslania vykonávalo SND okrem hlavných činností aj činnosti výrobného, technicko-obslužného, marketingového a ekonomicko-administratívneho charakteru.

Ide najmä o výrobu a opravy scénických a kostýmových výprav, ich skladovanie, ochranu a prepravu na miesto uskutočnenia výkonu. Ďalej ide o zabezpečenie činností súvisiacich s obstarávaním tovarov, služieb a verejných prác, technickej údržby budov a zariadení, bezpečnosti pri práci a požiarnej ochrany, evidencie a správy majetku, rozpočtovania a informatiky, personálne a mzdové práce, sociálno-právnu agendu, ako aj služby a práce súvisiace s ochranou majetku SND. Dôležitou súčasťou činností divadla je tiež predaj vstupeniek, marketingové aktivity, mediálne kampane, strategické partnerstvá a sponzoring, vydavateľské činnosti.

Výroba a opravy scénických a kostýmových výprav

Umelecko-dekoračné dielne SND v roku 2010 vyrobili 15 kostýmových a scénických výprav do inscenácií, ktorých premiéry boli uvedené v roku 2010. Výrobu a realizáciu scénických výprav a kostýmov výprav realizovali na vysokej profesionálnej úrovni.

V roku 2010 boli vyrobené kostýmové a scénické výpravy do nasledovných inscenácií činohry, opery a baletu:

- **Činohra SND:** Ksicht, Vejár, Zlatí chlapci, Stalo sa prvého septembra, Hráči, Faust I,II, Mobil mŕtveho muža, Ivanov
- **Opera SND:** Matilda de Guise, Faust, Puritáni, Dvaja Foscariovci, Kominárik
- **Balet SND:** made in Canada, Giselle

3.2 Rozpočet organizácie

SND v súlade so zriaďovacou listinou zabezpečuje svoju činnosť príspevkom zo štátneho rozpočtu a vlastnými príjmami.

Najvyšší objem finančných prostriedkov potrebných na zabezpečenie cieľov SND predstavujú osobné náklady, čo vyplýva zo zabezpečenia potrebného rozsahu prác a činností.

Ministerstvo kultúry SR určilo pôvodným rozpisom bežný výdavok na činnosť Slovenského národného divadla v objeme 16 077 993,- €. Úpravou záväzných ukazovateľov, list č. MK-250/2010-103/5241 zo dňa 7.4.2010 pridelo MK SR 131 400,- € na konkrétne prioritné projekty realizované doma a v zahraničí. Rozpočtovým opatrením č.2, list č. MK-250/2010-103/4397 zo dňa 8.4.2010, bolo presunutých 70 000,- € z bežných výdavkov na kapitálové výdavky. Rozpočtové opatrenie č.3 MK SR pre SND začlenilo do rozpočtového opatrenia č.2. Rozpočtovým opatrením č.4, list č. MK-250/2010-103/6652 zo dňa 3.5.2010, upravilo Ministerstvo kultúry príspevok na bežné výdavky o 249 044,60 € na základe Zmluvy o výpožičke nebytových priestorov uzavretej medzi Slovenskou filharmóniou a Slovenským národným divadlom. Rozpočtovým opatrením č.5, list č. MK-250/2010-103/8871 zo dňa 18.6.2010, upravilo Ministerstvo kultúry príspevok na bežnú činnosť o 176 866 €, ktoré boli SND pridelené na zabezpečenie predaja abonentných cyklov, sérií a lôží. Rozpočtovým opatrením č.6, list č. MK-250/2010-103/12711 zo dňa 16.9.2010, upravilo Ministerstvo kultúry príspevok na bežnú činnosť o 15 535,- €, ktoré boli SND pridelené na základe získaných kultúrnych poukazov za predané vstupenky na jednotlivé divadelné predstavenia.

Rozpočtovým opatrením č.7, list č.MK-250/2010-103/17020 zo dňa 6.12.2010 boli znížené bežné výdavky o 176 866,- € na projekt „Zabezpečenie úpravy predaja abonentných cyklov, sérií a lóží,, z dôvodu nevyužitia finančných prostriedkov. Rozpočtovým opatrením č.8, list č.MK-250/2010-103/18073 zo dňa 23.12.2010 upravilo Ministerstvo kultúry príspevok na bežnú činnosť o 51 751,- €, ktoré boli SND pridelené na základe získaných kultúrnych poukazov za predané vstupenky na jednotlivé divadelné predstavenia.

Celkový rozpočet bežných výdavkov po úpravách bol 16 455 723,60 € (vrátane prioritných projektov a kultúrnych poukazov) a kapitálových výdavkov vo výške 70 000 €.

3.2.1 Plnenie ukazovateľov rozpočtu

3.2.1 a) Prevádzkové dotácie

Prevádzková dotácia od zriaďovateľa bola pre rok 2010 upravená na celkovú sumu 16 455 723,60 € . Závazný ukazovateľ na mzdy zo štátneho rozpočtu bol stanovený vo výške 9 338 179 €. Pridelený limit bol vyčerpaný v plnej výške a záväzné ukazovatele ŠR boli dodržané.

SND malo k 31.12.2010 vo svojej správe tieto objekty: novú budovu SND, historickú budovu SND, umelecko-dekoračné dielne SND, chaty v Liptovskom Jáne a v Senci.

Náklady na prevádzku novej budovy boli oproti roku 2009 výrazne nižšie jednak z dôvodu krátenia celkového rozpočtu na rok 2010 a druhým dôvodom bolo výrazné investovanie finančných prostriedkov do rekonštrukcie chaty SND v Liptovskom Jáne a taktiež do nevyhnutných opráv v historickej budove.

Na prevádzku historickej budovy boli náklady oproti roku 2009 navýšené z dôvodu niekoľkých zásadných opráv a tiež z dôvodu výmeny niektorého opotrebovaného a zastaraného interiérového vybavenia.

Náklady na umelecko dekoračné dielne sú porovnateľné s rokom 2009.

Náklady na chatu v Liptovskom Jáne sú oproti roku 2009 výrazne vyššie z dôvodu takmer komplexnej rekonštrukcie interiéru.

Chata v Senci stále nie je prevádzkyschopná, takže tak ako po minulé roky, jej náklady predstavuje len zaplatená daň z nehnuteľností.

Podrobnejší rozbor ostatných nákladov a výnosov uvádzame v bode 3.2.2.

3.2.1 b) Dotácie na investície – kapitálový transfer

(v €)

Rozpočtové opatrenie č. 2 zo dňa 8.4.2010

list č. MK-250/2010-103/4397 - rozpisový list KV	70 000
A. Podprogram 08S0101 - kapitálové výdavky	
č.IA.: 25 268 SND – Obstaranie efektívnych reflektorov	70 000

Kapitálové výdavky a ich čerpanie

Ministerstvo kultúry SR neurčilo v pôvodnom rozpise pre SND rozpočet kapitálových výdavkov.

Úpravou záväzných ukazovateľov list č. MK-250/2010-103/4397 zo dňa 8.4.2010 bol rozpočet v programe 08S0101 – bežné výdavky v kategórii 600 znížený o 70 000,€ a zvýšený v programe 08S0101 – kapitálové výdavky v kategórii 700 o sumu 70 000,- na investičnú akciu „Obstaranie efektívnych reflektorov“, číslo IA 25 268.

Z uvedenej sumy boli v roku 2010 zakúpené efektívne reflektory pre Operu SND (7ks) v celkovej sume 69 88,70 €.

Investičná akcia č. 11235 – „Rekonštrukcia historickej budovy SND – projektová dokumentácia“, prostriedky zo ŠR určené na daný účel v sume 360 718,32 € sa zatiaľ nečerpali.

Úpravou záväzných ukazovateľov list č. MK-546/08-100/4205 zo dňa 17.3.2008 bol rozpočet na investičnú akciu „Technické zhodnotenie novej budovy SND“, IA č. 19646, znížený z pôvodnej sumy 3 319 391,89 € na 2 323 574,32 €. K 31.12.2009 ostal nevyčerpaný zostatok v sume 541,88 €, z ktorého sa v roku 2010 financoval nákup obrubníkov na ohradenie parkoviska pred novou budovou SND v celkovej sume 498,67 €. Zostatok uvedenej investičnej akcie k 31.12.2010 v sume 43,21 € už nebude čerpaný a investičná akcia č. 19646 bola v roku 2010 ukončená.

V rámci programu 08T0107 došlo v roku 2010 k čerpaniu kapitálových prostriedkov na IA č. 24 469 - nákup motorových vozidiel (ŕahačov na prepravovanie divadelných dekorácií , vrátane príslušenstva), v sume 336 000,- € (výber dodávateľa na celkom 3ks ŕahačov a 3 ks prívesov, vrátane príslušenstva, sa uskutočnil na základe verejnej súťaže v nadlimitnej zákazke; suma 179 217,52 € do celkovej sumy zákazky 515 217,52 € bola vykrytá vlastnými zdrojmi).

Finančné prostriedky na sťahovanie súvisiace s rekonštrukciou budovy SND (IA č. 24 473) a na paletizáciu divadelných dekorácií (IA č. 24859) neboli v roku 2010 čerpané.

Kapitálové výdavky čerpané z vlastných zdrojov :

Z vlastných zdrojov sme v roku 2010 financovali nákup nasledovného dlhodobého majetku :

-	nehmotný majetok v celkovej sume	9 889,69 €
	ide o úhradu poslednej – v poradí tretej splátky za licenciu na choreografiu baletu „Luskáčik“ (IA č. 21 830);	
-	hmotný majetok v celkovej sume	249 646,85 €
	z toho technické zhodnotenie stavieb (TZS) v sume	48 892,58 €
	a stroje a zariadenia v sume	200 754,27 €

rozpis TZS :

14 358,54 €	-	parkovacie stojany a rampy	(IA č. 25 337)
16 499,03 €	-	zvlhčovacie jednotky – šatne hudobníkov	(IA č. 25 338)
2 122,01 €	-	ohradenie parkoviska obrubníkmi	(IA č. 25 339)
15 913,00 €	-	vybudovanie deliacej steny
(vytvorenie priestoru pre členov
Klubu priateľov Opery a Baletu SND)	(IA č. 26 160)
48 892,58 €	-	technické zhodnotenie stavieb spolu	

rozpis strojov a zariadení :

179 217,52 €	-	ťahače s prívesmi	(IA č. 24 469)
7 326,97 €	-	nákup 2 ks osobných motorových vozidiel
(úhrada 7 z celkového počtu 12 splátok)	(IA č. 25 629)
4 388,82 €	-	nákup 1 ks úžitkového vozidla VW Multivan
(úhrada 2 z celkového počtu 12 splátok)	(IA č. 26 000)
190 933,31 €	-	dopravné prostriedky spolu	

9 820,96 € - profesionálne kamery Canon 2 ks
(pre skúšobný proces a archívne účely
nahrávanie divadelných inscenácií) (IA č. 25 972)

9 820,96 € - položka iné spolu

Kapitálové výdavky čerpané zo sponzorských prostriedkov :

Zo sponzorských prostriedkov sme v roku 2010 financovali nákup nasledovného dlhodobého majetku :

- nehmotný majetok v celkovej sume 19 992,00 €
ide o nákup zhrávacieho softvéru EventDrive (IA č. 26 078)
- hmotný majetok v celkovej sume
- stroje a zariadenia v sume 11 436,15 €

rozpis strojov a zariadení :

- 6 051,15 € - rekordér pre potreby Činohry SND
(položka „audiotechnika“) (IA č. 26 077)
- 5 385,00 € - fotoaparát pre potreby Činohry SND
(položka „iné“) (IA č. 26 077)

11 436,15 € - stroje a zariadenia spolu

Pozn. : obe hore uvedené položky sú súčasťou IA č. 26 077 – nákup špeciálnej techniky.

Zádržné:

V roku 2010 sa uskutočnila úhrada zádržného dodávateľovi technológie pre novostavbu SND (Coproject a.s.) následne po odstránení reklamovaných závad, v celkovej sume 10 397,26 €.

3.2.2 Rozbor nákladov a výnosov uvedených v tabuľkovej časti – tabuľky č. 1A a 1B

Náklady:

(tabuľka 1A)

Spotrebované nákupy – V položke je zahrnutá spotreba materiálov a energií. Čerpanie materiálových nákladov je vyššie oproti skutočnosti roku 2009, (v roku 2009 bolo čerpanie materiálových nákladov vo výške 1 149 201 € v roku 2010 vo výške 1 382 386 €). Spotreba energie v roku 2010 bola nižšia (1 077 182 €) oproti roku 2009 (1 358 644 €).

Služby – V uvedenej skupine nákladov vykazuje SND zvýšené čerpania v porovnaní s rokom 2009. Náklady v roku 2009 boli vo výške 3 901 396 €, náklady v roku 2010 boli vo výške 4 157 724 €. V konkrétnych nákladových položkách došlo k týmto zmenám:

Oprava a údržba – čerpanie nákladov je nižšie v porovnaní s rokom 2009 (náklady v roku 2009 boli vo výške 762 767 €, náklady v roku 2010 boli 634 787 €)

V porovnaní so skutočnosťou roka 2009 vzrástli aj náklady na honoráre výkonných umelcov, ktoré vynaložilo SND na umelecké aktivity so zámerom skvalitniť tvorivú a interpretačnú zložku hlavnej činnosti a zatriktívniť predstavenia. Ďalej vzrástli náklady na licenčné poplatky, upratovacie služby, drobný nehmotný majetok.

Čerpanie nákladov na reprezentáciu bolo v roku 2010 vyššie ako v roku 2009, tieto náklady nie sú limitovanou položkou a SND ju čerpá vo výške zodpovedajúcej významu inštitúcie.

Mzdové náklady – Mzdové náklady boli čerpané v súlade so stanovenými záväznými ukazovateľmi. V roku 2010 bol prepočítaný stav zamestnancov 936. Priemerná mesačná mzda v roku 2010 bola 866,6 € čo znamená 2,1 % nárast oproti roku 2009 (848,6 €).

Dane a poplatky – Daň z nehnuteľnosti bola pre rok 2010 vyráтанá na základe zákona č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za odpady v znení neskorších predpisov a v zmysle všeobecne záväzných nariadení miest a obcí.

SND v roku 2010 zaplatilo daň vo výške 109 200 €. Celková suma bola rozdelená nasledovne: za historickú budovu SND 10 815 €, novú budovu SND 76 107 €, za areál UDD 21 579 €, chatu v Liptovskom Jáne 583 € a za chatu v Senci 116 €.

Ostatné náklady – Pokles v tejto skupine nákladov súvisí predovšetkým s tým, že poistenie majetku uhradza od 1.7.2008 Ministerstvo kultúry SR z dôvodu centrálného verejného obstarávania poistenia majetku.

Odpisy DLHM a DLNM, ich tvorba a finančné krytie – Účtovné a daňové odpisy sú vypočítavané mesačne v zmysle Smernice č. 6/2006 a Dodatku č. 1/2007 k nej, t.j. „Plánu účtovných a daňových odpisov DLHM a DLNM v správe SND „.

Vedenie evidencie dlhodobého majetku a automatický výpočet odpisov je zabezpečovaný prostredníctvom ekonomického softvéru SOFTIP.

Celkové odpisy DLHM a DLNM k 31.12.2010 boli 3 708 932,43 €.

Výnosy:

(tabuľka 1B)

SND dosiahlo v roku 2010 celkové výnosy vo výške 24 626 108 €, čo predstavuje oproti roku 2009 nárast vo výške 1%.

Výnosy z bežných transferov ŠR boli vo výške 16 495 449 €, čo je o 3% menej, ako v roku 2009.

Výnosy z kapitálových transferov ŠR boli vo výške 3 584 428 €, čo je o 2% menej, ako v roku 2009.

Dotácie zo ŠR boli celkovo v roku 2010 nižšie, ako v roku 2009. SND prijalo opatrenia, ktoré zabezpečili, že výpadok týchto výnosov bol vykrytý vlastnými tržbami, ktoré oproti roku 2009 vzrástli o 5%.

3.2.3 Hodnotenie vlastných výnosov

Tržby z predaja služieb a tržby za tovar v roku 2010 dosiahli spolu výšku 3 127 428 €.

- Tržby z predstavení

Slovenské národné divadlo dosiahlo v roku 2010 v porovnaní s rokom 2009 tieto výkonové ukazovatele:

Ukazovateľ	rok 2010	rok 2009
Počet premiér	15	14
Počet predstavení	673	674
Počet návštevníkov	283 151	262 071
Tržby z predstavení v €	2 442 862	2 247 527

V roku 2010 odohralo divadlo celkom 673 predstavení (Činohra SND 401, Opera SND 167 a Balet SND 105), čo je o 1 predstavenie menej ako v roku 2009. Návštevnosť v roku 2010 stúpila o 21 080 divákov. Tržby z predstavení cudzích súborov boli v roku 2010 (44 705,4 €) oproti roku 2009 (67 851,6 €) nižšie o 34,1 %. Tržby za bulletinov boli v roku 2010 (48 474,4 €) oproti roku 2009 (46 089,8 €) vyššie o 5,2 %.

Štruktúra dosiahnutých tržieb z predstavení – rok 2010

(v EUR)

Ukazovateľ	Opera	Balet	Činohra	SND spolu
Tržby z predstavení na domácej scéne	851 925,11	286 059,10	1 100 718,98	2 238 703,19
Tržby na tuzemských zájazdoch	4 000,00	7 250,54	85 800,00	97 050,54
Tržby na zahraničných zájazdoch	48 057,81	1 400,00	57 650,00	107 107,81
Tržby spolu	903 982,92	294 709,64	1 244 168,98	2 442 861,54

- Prenájom

Druhou najpodstatnejšou zložkou príjmov SND sú tržby z prenájmu. V priebehu roka 2010 dosiahlo SND tržby z tejto činnosti v sume 579 000,1 €. Oproti roku 2009 (617 931,8 €) je príjem z prenájmu o 38 931,70 € nižší.

- Iné zdroje

V roku 2010 SND získalo darované (sponzorské) prostriedky vo výške 31 596,96 €. Celkovo SND vyčerpalo sponzorské prostriedky vo výške 77 102,28 €. Toto čerpanie je vrátane sponzorských prostriedkov, ktoré boli SND poskytnuté v predchádzajúcich rokoch.

3.2.4 Hodnotenie hospodárskeho výsledku

SND za rok 2010 skončilo so stratou v sume 7 333,39 €. Napriek racionalizačným opatreniam v oblasti nákladov a vyšším dosiahnutým výnosom sa nepodarilo dosiahnuť kladný hospodársky výsledok, pretože SND uviedlo v roku 2010 o 3 premiéry viac, ako bolo plánované. Náklady na vytvorenie týchto premiér významným spôsobom ovplyvnili hospodársky výsledok a vzhľadom na to uvedená strata nie je až taká významná. Táto strata

bude vykrytá z rezervného fondu, ktorý bol vytvorený z kladných hospodárskych výsledkov minulých rokov.

3.2.5 Prioritné projekty a ich plnenie (kultúrne aktivity)

SND malo v priebehu roka 2010 upravený rozpočet na konkrétne kultúrne aktivity. SND po uskutočnení týchto aktivít predkladalo na MK SR ich vyúčtovania. Podrobnosti o nich sú uvedené v tabuľke „Prehľad o poskytnutých finančných prostriedkoch účelovo viazaných na schválené kultúrne aktivity za rok 2010“. Zámerom realizácie týchto podprogramov je podpora kultúrnych aktivít v tuzemsku i v zahraničí.

V podprograme 08T0103 – Podpora kultúrnych aktivít RO a PO	95 000,00 €
V podprograme 08T0104 – Podpora kultúrnych aktivít v zahraničí	36 400,00 €
Spolu:	131 400,00 €

Prehľad o poskytnutých finančných prostriedkoch účelovo viazaných na schválené kultúrne aktivity za rok 2010

Poradové číslo	Projekt na kultúrnu aktivitu (názov)	Objem poskytnutých finančných prostriedkov (v eurách)	Objem vyúčtovaných finančných prostriedkov (v eurách)
1.	Hostia v Opere SND	30 000	30 000
2.	Tanec na hranici (slovensko - maďarská spolupráca)	20 000	20 000
3.	Host' do domu (prezentácia Baletu SND na Slovensku)	19 732	19 732
4.	Dvere dokorán (host'ovanie slovenských a zahraničných umelcov, súborov a telies v SND)	25 268	25 268
5.	Opera SND na zahraničných scénach národných divadiel	17 800	17 800
6.	Činohra SND na scénach národných divadiel	13 600	13 600
7.	Balet SND v zahraničí	5 000	5 000
	Spolu:	131 400	131 400

3.2.6 Rozbor výdavkov podľa prvkov

Bežný transfer od zriaďovateľa k 31.12.2010 bol po úpravách vo výške 16 455 723,60 € a kapitálový transfer 70 000 €. Celkovo boli rozpísané do 2 programov, a to:

V programe 08S - Tvorba a šírenie, ochrana a prezentácia kultúrnych hodnôt

- bežný transfer:

V podprograme 08S0101–Divadlá a divadelná činnosť– bežný transfer 16 324 323,60 €
z toho: mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania 9 338 179,00 €

- kapitálový transfer: 08S0101– Obstaranie efektových reflektorov 70 000,00 €

V programe 08T - Účelovo určené finančné prostriedky na kultúrne aktivity

- bežný transfer:

V podprograme 08T0103 – Podpora kultúrnych aktivít RO a PO 95 000,00 €
V podprograme 08T0104 – Podpora kultúrnych aktivít v zahraničí 36 400,00 €

Program 08S0101 – Divadlá a divadelná činnosť

v EUR

Názov	Celkom	610	620	630	640	710
Schválený rozpočet	19 300 669	9 338 179	3 251 708	6 651 365	59 417	0
Upravený rozpočet	21 103 026	9 732 381	3 303 397	7 873 781	123 467	70 000
Skutočnosť	21 740 776	9 732 381	3 303 397	7 873 781	123 467	707 750

SND malo v priebehu roka 2010 upravený rozpočet na konkrétne kultúrne aktivity. SND po uskutočnení týchto aktivít predkladalo na MK SR ich vyúčtovania. Podrobnosti o nich sú uvedené v tabuľke „Prehľad o poskytnutých finančných prostriedkoch účelovo viazaných na schválené kultúrne aktivity za rok 2010“. Zámerom realizácie týchto podprogramov je podpora kultúrnych aktivít v tuzemsku i v zahraničí.

Program 08T0103 – Podpora kultúrnych aktivít RO a PO

v EUR

Názov	Celkom	610	620	630	640	710
Upravený rozpočet	95 000			95 000		
Skutočnosť zo ŠR	95 000			95 000		

Program 08T0104 – Podpora kultúrnych aktivít v zahraničí

v EUR

Názov	Celkom	610	620	630	640	710
Upravený rozpočet	36 400			36 400		
Skutočnosť zo ŠR	36 400			36 400		

4. Hodnotenie fondov organizácie

4.1 Rezervný fond

K 1.1.2010 bol stav rezervného fondu 5 698,19 €. Z kladného hospodárskeho výsledku roku 2009 bol vytvorený rezervný fond vo výške 381 642,21 €. Nakoľko nebolo treba vykrývať straty z minulých rokov, stav rezervného fondu zostal k 31.12.2010 nezmenený t.j. vo výške 387 340,40 €.

4.2 Sociálny fond

K 1.1.2010 bol stav sociálneho fondu 15 710,19 €. V priebehu roka bol sociálny fond vytváraný z povinného prídeldu vo výške 1% z vymeriavacieho základu a ďalšieho prídeldu vo výške 0,25 % z vymeriavacieho základu, čo predstavuje čiastku 101 855,79 €. Na stravu sa vyčerpalo 79 087,70 € a na sociálnu výpomoc 8 927,52 €. Stav sociálneho fondu k 31.12.2010 je 29 550,76 €.

5. Podnikateľská činnosť

SND nevykonáva žiadnu podnikateľskú činnosť. Všetky činnosti, ktoré SND vykonáva vyplývajú z jeho zriaďovacej listiny.

6. Zhodnotenie majetkovej pozície organizácie

Významnou položkou súvahy v oblasti majetku je hodnota novej budovy SND. Nepoužiteľný a nepotrebný dlhodobý nehmotný a hmotný majetok v našej organizácii nevykazujeme.

Stav a vývoj pohľadávok a záväzkov v štruktúre podľa lehoty splatnosti

Pohľadávky

Pohľadávky po lehote splatnosti

Σ	18 951,23 €	
1. Základná škola, Topolčany	116,10 €	vstupenky na predstavenie
2. Základná škola, Topolčany	116,10 €	vstupenky na predstavenie
3. Pfleger Reisen	891,80 €	vstupenky na predstavenie
4. SATUR Wien	60,00 €	vstupenky na predstavenie
5. CK Kontakt	501,10 €	vstupenky na predstavenie
6. Dr. Maximilian Pammer	1 454,40 €	vstupenky na predstavenie
7. ELITE TOURS	9 742,50 €	vstupenky na predstavenie
8. Eventim sk,s.r.o.	348,00 €	vstupenky na predstavenie
9. CK Kontakt	795,00 €	vstupenky na predstavenie
10. Úrad vlády SR	276,00 €	vstupenky na predstavenie
11. Reisegruppe FROHSINN	589,76 €	vstupenky na predstavenie
12. SATUR Wien	20,00 €	vstupenky na predstavenie
13. SATUR Wien	40,00 €	vstupenky na predstavenie
14. Pfleger Reisen	456,60 €	vstupenky na predstavenie
15. Artactive Events	141,02 €	prenájom priestorov
16. Catering group s.r.o.	1 106,07 €	refundácia nákladov
17. Kuoni Destimcion Managment	2 287,78 €	požičovné za tech. zariadenie

Pohľadávky po lehote splatnosti dlhšej ako 1 rok

Σ	41 704,42 €	
1. Daniela Kravich – DANIELA	153,07 €	krátkodobý prenájom
2. Produkčná a um. agentúra, Turč. Teplice	1 991,64 €	paušál za div. predstavenie
3. AVIRA s.r.o. Bratislava	1 941,84 €	vstupenky na predstavenie
4. Teatr Wielski-Opera Narodowa, Poľsko	30 000,00 €	výroba divadelnej scény
5. SHOW MODEL SLOVAKIA	7 617,87 €	prenájom priestorov

Pohľadávky voči zamestnancom po lehote dlhšej ako 1 rok

Σ	449,33 €	
1. Roman Blaha	348,77 €	manko pri inventúre
2. Michal Matejka	100,56 €	preplatok na mzde

Závazky

Iné záväzky po lehote splatnosti dlhšej ako 1 rok

Σ 7 046,38 €

1. Lotérie biela – modrá – červená 7 046,38 € výnos z Lotérie BMČ

Pohľadávky po lehote splatnosti SND vymáha právnou cestou.

7. Personálne otázky

Prepočítaný stav zamestnancov v SND za rok 2010 bol 936.

V priebehu roka 2010 sa realizoval proces úpravy organizačnej štruktúry, menili a upravovali sa viaceré pracovné pozície a ich náplne. Úpravy mali za cieľ dobudovať organizačnú štruktúru so zreteľom na nové priestorové podmienky, vytvoriť systém ekonomicky efektívneho riadenia prevádzky v novej budove a optimalizovať prierezové činnosti organizácie tak, aby boli maximálne efektívne.

Priemerná mesačná mzda zamestnancov SND v roku 2009 bola 848,6 €. Priemerná mesačná mzda v roku 2010 bola 866,6 € čo znamená 2,1 % nárast oproti roku 2009

8. Ciele organizácie v roku 2010

Umelecké zámery a ciele, ktoré SND naplňalo v roku 2010:

- Vytvorenie (realizácia) nových divadelných titulov v Činohre, Balete a Opere SND
- Kvalitná realizácia nových scénických a kostýmových výprav v nových inscenáciách SND
- Kvalitné zabezpečenie a uvádzanie repríz repertoáru SND – činohry, opery a baletu
- Zvyšovanie kultúrnej úrovne obyvateľstva, sprostredkovanie divadelného umenia čo najširšej verejnosti
- Výchova mladého diváka, spolupráca so školami
- Podpora a prezentácia pôvodnej slovenskej tvorby

- Prezentácia slovenského divadelného umenia v zahraničí
- Prezentácia SND na slovenských javiskách mimo Bratislavu
- Prezentácia divadelnej tvorby partnerských zahraničných a slovenských divadiel, ako aj umelcov zo zahraničia i zo Slovenska na javiskách SND

Vytvorenie (realizácia) nových divadelných titulov v Činohre, Balete a Opere SND

V roku 2010 SND uviedlo 15 premiér. Činohra uviedla 8 premiér, opera 5 premiér a balet 2 premiéry.

Kvalitné zabezpečenie a uvádzanie repríz repertoáru SND

SND v roku 2010 zabezpečovalo prevádzku spolu na štyroch javiskách a dosiahlo nasledovné merateľné ukazovatele svojej hlavnej činnosti:

• Počet predstavení	673
• Počet návštevníkov	283 151
• Tržby z predstavení v €	2 442 861,54

Plnenie výkonových ukazovateľov

Slovenské národné divadlo dosiahlo v roku 2010 v porovnaní s rokmi 2009 a 2008 tieto výkonové ukazovatele:

Plnenie výkonov v roku 2010

Ukazovateľ	2010	2009	2008
a	1	2	3
A. Premiéry	15	14	15
Opera	5	4	3
Balet	2	2	4
Činohra	8	8	8
B. Predstavenia	673	674	686
Opera	167	166	180
Balet	105	92	96
Činohra	401	416	410
C. Kapacita	377 005	354 552	366 887
Opera	134 851	119 737	130 447
Balet	80 980	68 878	75 170
Činohra	161 174	165 937	161 270
D. Návštevníci	283 151	262 071	271 366
Opera	85 101	69 258	76 918
Balet	60 586	50 593	52 753
Činohra	137 464	142 220	141 695
E. Tržby z predstavení v EUR	2 442 861,54	2 247 527,16	2 311 638,45
Opera	903 982,92	818 554,06	1 006 959,39
Balet	294 709,64	312 909,73	241 851,65
Činohra	1 244 168,98	1 116 063,37	1 062 827,41

4. Hlavné skupiny užívateľov výstupov organizácie

Hlavnými užívateľmi výstupov Slovenského národného divadla – predstavení činohry, opery a baletu – je široká verejnosť, občania všetkých sociálnych vrstiev a vekových skupín.

V roku 2010 navštívili novú budovu SND občania zo všetkých častí Slovenska. Predstavenia SND navštívili aj zahraniční diváci, najmä z okolitých krajín. Zahraničné publikum sa vo väčšej miere orientuje na žáner opery a baletu.

SND plánuje aj naďalej ponúkať kvalitné divadelné umenie a zlepšovať služby poskytované verejnosti.

5. Zhodnotenie výsledkov kontrol

V roku 2010 boli v SND vykonané tieto vonkajšie kontroly:

Následná finančná kontrola - Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Bratislave. Kontrola bola vykonaná 19. 3. 2010. Účelom následnej protipožiarnej kontroly bolo preveriť splnenie opatrení uložených pri komplexnej protipožiarnej kontrole vykonanej v dňoch 25. 26 a 30. 3., 2 a 3. 4. 2009 pod bodmi č. 1-3, u ktorých Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Bratislave súhlasilo s predĺžením termínu na odstránenie požiarnych nedostatkov. Opatrenia uložené pri uvedenej protipožiarnej kontrole boli splnené.

Vládny audit Správy finančnej kontroly Bratislava. Vládny audit bol vykonaný v dňoch 16. 6. 2010 – 4. 8. 2010, za obdobie od 1. 6. 2006 do 30. 4. 2010. Cieľom vládneho auditu bolo overenie a hodnotenie hospodárnosti, efektívnosti, účinnosti a účelnosti pri hospodárení s verejnými prostriedkami. Kontrolou boli zistené nedostatky, ktoré sú uvedené v správe vládneho auditu č. 83. Celkom bolo zistených 17 nedostatkov a štyri odporúčania.

Generálny riaditeľ prijal dňa 8. 9. 2010 príkazom GR SND č. 18/2010 opatrenia na nápravu nedostatkov zistených vládny auditom č. 83. Opatrenia na nápravu nedostatkov boli plnené v roku 2010, resp. sú trvalého charakteru.

Protipožiarna kontrola Okresného riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru v Bratislave. Kontrola bola vykonaná v dňoch 9.-10.9., 14., 20.-21.9., 23.-24.9. a 12. 10. 2010. Účelom kontroly bolo preveriť celkový stav organizačného a technického zabezpečenia ochrany pred požiarmi. Kontrolou bolo zistených 106 požiarnych nedostatkov. Na odstránenie nedostatkov z protipožiarnej kontroly bol vydaný príkaz GR č. 26/2010. Nedostatky zistené kontrolou boli

odstránené do konca roku 2010, okrem bodov 38 a 43, splnenie ktorých bolo predĺžené listom ORHAZZ Bratislava do 30. 4. 2011.

V roku 2010 boli ukončené tieto vnútorné kontroly:

Kontrola opatrení prijatých kontrolovanými subjektmi na nápravu nedostatkov zistených pri kontrolnej činnosti v roku 2009. Kontrola bola vykonaná vo februári. Opatrenia na nápravu nedostatkov z jednotlivých kontrol boli splnené.

Kontrola vedenia evidencie, inventúr a ochrany majetku v rezervných skladoch UDD. Kontrola bola realizovaná v priebehu mesiacov marec - apríl 2010. Kontrolou neboli zistené nedostatky.

Kontrola zmluvy o vytvorení diela a udelení licencie na jeho použitie a úhrady honoráru. Kontrola bola vykonaná v máji 2010, bol zistený nedostatok. Správa bola odovzdaná generálnemu riaditeľovi.

Kontrola zmluvy o nájme bytu, realizovaná v máji 2010. Boli zistené nedostatky a správa bola odovzdaná generálnemu riaditeľovi.

Následná finančná kontrola cestovných nákladov v opere a baletе. Kontrola bola vykonaná v mesiaci jún 2010. Kontrolou bol zistený nedostatok a bolo prijaté opatrenie na jeho nápravu s trvalým termínom plnenia.

Kontrola notového archívu SND bola vykonaná v mesiaci júl. Vedenie opery prijalo opatrenia k náprave.

Kontrola mesačných pracovných výkazov zamestnancov TPÚ, ktorá bola vykonaná v mesiacoch september – október 2010. Kontrola zistila nedostatky, ku ktorým boli prijaté opatrenia na nápravu.

Kontrola a kompletizácia agendy po bývalom vedúcom právneho oddelenia, ktorá bola vykonaná v mesiacoch október, november 2010. Boli prijaté postupy na rozdelenie spisov medzi jednotlivé organizačné zložky SND.

6. Záver

SND v roku 2010 aj napriek zložitej finančnej situácii splnilo stanovené ciele v súlade s kontraktom a zriaďovacou listinou. SND uviedlo tituly, ktoré oslovili širokú divácku verejnosť doma i v zahraničí nielen režijným spracovaním, výkonom protagonistov, umeleckou kvalitou, ale aj umeleckým spracovaním scény a kostýmov.

SND udržiavalo divácky záujem inscenovaním nových titulov, uvádzaním repertoáru, v ktorom bola zastúpená svetová klasická i súčasná tvorba, rovnako aj pôvodná slovenská tvorba.

Bratislava, 7.4.2011

Podklady : prof. Vladimír Strnisko, riaditeľ činohry
 Doc. Peter Dvorský, riaditeľ opery
 Vlastimil Harapes, riaditeľ baletu
 Juraj Martiny, riaditeľ sekcie obchodu a vzťahov s verejnosťou
 Peter Šugár, riaditeľ umelecko-dekoračných dielní

Spracovali: Ing. Edita Pirohová, ekonomická riaditeľka
 Mgr. Darina Reguliová, asistentka generálneho riaditeľa

Schválil: Mgr. art. Andrej Šoth, ArtD
 generálny riaditeľ SND